

Odprli igrišče z umetno travo

Novo nogometno igrišče je pridobitev za vse, predvsem pa za razvoj nogometa v občini.

stran 5

Gorki tik pred izvedbo

Župan Marko Mravlja je s projektom Gorki napovedal nove kilometre kanalizacijske infrastrukture, nove kilometre vodovoda in dodaten vodni vir. Nujna je investicija v Dom starejših občanov Naklo, investicija v sanacijo podružničnih šol v Podbrezjah in Dupljah pa se zaključuje.

stran 3

glas s koz' vas

ČASOPIS OBČINE NAKLO, OKTOBER 2013, ŠTEVILKA 4

GG

Vikend doživetij v Udin borštu

Naravoslovno-turistični dogodek je bil namenjen predstavitvi naravnih podeželskih znamenitosti širšega območja Udin boršta ter promociji razvoja sonaravnega turizma, rekreacije ter regionalno pomembnega naravoslovnega izobraževanja v tem krajinskem parku.

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo – Občina Naklo je v sodelovanju s Centrom za trajnostni razvoj podeželja Kranj v okviru projekta Učne poti Gorenjske – Udin boršt minuli vikend prvič organizirala tri dnevni naravoslovno-turistični dogodek Vikend aktivnih doživetij narave v Udin borštu. Obiskovalci so se lahko udeležili naravoslovno-doživljajskih pohodov, kolesarskih izletov s pokušino podeželskih dobrot ali katerega od literarnih večerov ob ognju v rokovnjaškem taboru. Organizirali so tudi malo šolo sonaravnega ribiš-

ta ter ustvarjalno delavnico v naravi. Udeležence so opremili z učnimi listi, s pomočjo katerih so spoznavali naravoslovne in podeželske vsebine teh poti. Vsi dogodki so bili za udeležence brezplačni, od strokovnega vodenja do malice za na pot. Uvod v dogodek pa je bila strokovno-razvojnja okrogla miza o priložnostih, ki jih to območje narave ponuja za razvoj in kakovost življenja.

Nekaj o projektu

Z namenom aktiviranja turistično-izobraževalnih potencialov Udin boršta je Občina Naklo v sodelovanju z Obči-

no Tržič v letu 2013 začela izvajati projekt Učne poti Gorenjske – Udin boršt. Projekt je bil za sofinanciranje s strani Evropskega sklada za regionalni razvoj in Republike Slovenije izbran iz naslova prednostne usmeritve Regionalni razvojni programi razvojne prioritete Razvoj regij za obdobje 2012–2014. Celoten projekt je ocenjen na dobrih 170 tisoč evrov, pri čemer predstavljajo upravičeni stroški 150 tisoč evrov; občini pričakujeta, da bosta v dveh letih izvajanja pridobili 127.500 evrov.

Skupni cilj partnerjev v projektu je, da na območju Udin

boršta razvijejo in nadgradijo turistični produkt, vezan na učne poti na tem območju. Med aktivnostmi so organizacija dogodkov in prireditve, priprava promocijskega gradiva in različnih načinov obveščanja. Predvsem pa bodo s projektom nadgradili in na novo opremili turistično infrastrukturo in učne točke z didaktično opremo, prav tako pa tudi različne pohodniške, kolesarske in učne poti. Izobraževalnemu turizmu bo namenjena zloženka V deželi konglomeratnega krasa, v nastajanju je posebna spletna stran.

Več na straneh 8 in 9

Na vrsti so Podbrezje

Na zboru krajanov v Podbrezjah je bila predstavitev gradnje primarnega kanalizacijskega voda. Bager bo prvič zakopal predvidoma do sredine oktobra.

Predstavitev projekta gradnje kanalizacije na zboru krajanov

SUZANA P. KOVAČIČ

Podbrezje – Veliko krajanov se je prejšnjo sredo zbralo v dvorani kulturnega doma v Podbrezjah, da so prisluhnili predstavitvi projekta Odvajanje in čiščenje komunalnih odpadnih voda v porečju Zgornje Save in na območju Kranjskega in Sorškega polja (2. sklop) – kanalizacija v občini Naklo. »To je podprojekt skupnega projekta Gorki, v katerega smo vključene občine Naklo, Kranj in Šenčur. Primarni kanalizacijski vod se bo gradil na relaciji Podbrezje–Žeje–Strahinj, ko se bo priključil na obstoječo kanalizacijo pred Strahinjem. To bo glavna žila za bodoče kanalizacijsko omrežje, ki bo priključno mesto do posameznih hiš. Zaradi konfiguracije terena, struge Tržiške Bistrice je na

Bistrici potrebno črpališče, predvidena je letna količina črpanja približno 75 tisoč kubičnih metrov. Z gradnjo slabih pet kilometrov primarne kanalizacije bomo do 31. decembra 2015 na primarno kanalizacijo priključili 321 prebivalcev, torej prebivalce, ki so najbližje trasi. Mi bomo pripravili priključna mesta, priključek do hiše pa bo strošek lastnika hiše. Zadnje priključno mesto bo tam, kjer se bo priključil več kot en uporabnik. Gradnjo sekundarne kanalizacije, za katero pridobivamo gradbeno dovoljenje, pa moramo zaključiti do leta 2017 v skladu z Evropsko direktivo. S tem se bodo priključile vse hiše v Podbrezjah,« je razložil Ivan Fic, ki je pri občini Naklo pristojen za gradbene in komunalne zadeve.

▶ 2. stran

Pravljico-glasbeni večer v rokovnjaškem taboru

Kolesarjenje po podeželju nakelske občine / FOTO: MATIČ ZORMAN

ZANIMIVOSTI

Podbrežani z največ pokali

Pokal za najuspešnejše društvo je na občinskem tekmovanju Gasilske zveze Naklo prejelo Prostovoljno gasilsko društvo Podbrezje.

stran 5

AKTUALNO

Otroci v prometu

Učenci so znova na šolski poti, zbrali smo nekaj opazanj in priporočil, da bo njihova pot čim varnejša.

stran 6

MLADI

Nejc in Glorija

Nejc Balantič se predstavlja z razstavo fotografij na temo Glorija. Tematika sledi naravnemu toku vsakdanjih opravil sedemletne deklince Glorije, ki je zbolela za mišično distrofijo.

stran 12

FOTOREPORTAŽA

»Darko sanja o medalji«

V Podbrezjah so pripravili sprejem za plavalca Darka Đuriča, dvakratnega svetovnega prvaka in enkrat srebrnega. Ni bilo Podbrežana, ki Darka ne bi prišel pozdravit.

stran 16

AKTUALNO

Vrtec letos cenejši kot lani

V občini Naklo je v Vrtec Rožle, Vzgojno-varstveno družino in v Vrtec pri Podružnični šoli Duplje skupaj vključenih 242 otrok, od teh je 66 novincev.

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo – Občinski svet je konec avgusta na izredni seji sprejel sklep o novi ceni vrtcev. Cena na otroka v prvem starostnem obdobju po novem znaša 366,70 evra na mesec, cena na otroka, ki je v kombiniranem oddelku, je 306,01 evra na mesec, cena na otroka v drugem starostnem obdobju pa 263,34 evra. Cene so se znižale za približno pet odstotkov. »Cene izračunamo iz stroškov dela, to je največji del, stroškov materiala in stroškov živil. Razlog za znižanje cen je intervencijski ukrep, popravek plač s prvim julijem letos. V kratkem pa lahko spet pričakujete malenkostne spremembe cen, saj se v enoti Duplje izvaja gradnja prizidka in energetska sanacija objekta, z zaključkom vseh del se bodo stroški ogrevanja zagotovo spremenili; povečala se bo površina, z ogrevanja na kurilno olje pa bomo prešli na ogrevanje na pelete,« je svetnikom pojasnil ravnatelj OŠ Naklo Milan Bohinec. V občini Naklo je v Vrtec Rožle, Vzgojno-varstveno družino in v Vrtec pri Podružnični šoli Duplje skupaj

vključenih 242 otrok, od teh je 66 novincev. »Sprejeli smo lahko vse otroke iz občine Naklo, ki so prvim septembrom izpolnjevali starostni pogoj za sprejem otrok v vrtec, to je dopolnjena starost enajst mesecev. Na črkalnem seznamu za prvo starostno obdobje je še dvanajst otrok, od teh devet iz Nakla, ki bodo med šolskim letom dopolnili starostni pogoj za sprejem v vrtec, vendar žal trenutno nimamo prostega mesta v oddelkih najmlajših. Imamo pa tri prosta mesta v oddelkih drugega starostnega obdobja, to je letnik 2009 in 2008,« je povedala Gabrijela Masten, pomočnica ravnateljice OŠ Naklo – OE Vrtec. Župan Marko Mravlja je povedal, da se je prve šolske dni v vrtcih pojavila govoriča, da morajo starši donirati v šolski sklad mesečno po evro ali dva za namenom, da bodo iz nabranih sredstev nakupili nove igrače, saj je ves denar šel za potrebe gradnje šole v Dupljah. »To ni tako. Investicija je strogo pokrita z občinskim proračunom, sredstva iz šolskega sklada pa so strogo namenjena nadstandardu,« je pojasnil župan.

Rebalans proračuna

Na prvi jesenski seji so potrdili prvi letošnji rebalans proračuna. Zaradi dviga DDV-ja se je spremenila vrednost gradnje komunalne infrastrukture v Naklem.

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo – Rebalans proračuna je bil v prvi vrsti potreben zato, ker se je zaradi dviga DDV spremenila vrednost projekta Odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda v porečju Zgornje Save in na območju Kranjskega in Sorškega polja (2. sklop) – kanalizacija v občini Naklo. Pogodbena vrednost se je s tem, ko se je DDV dvignil z 20 na 22 odstotkov, zvišala za skoraj 20 tisoč evrov in zdaj znaša dobrih 1,2 milijona evrov. Občina je pred tem že izvedla postopek javnega razpisa in za izvajalca kot najugodnejšega ponudnika izbrala Gorenjsko gradbeno družbo. Avgusta so že prejeli soglasje oziroma sklep pristojnega ministrstva, vmes pa se je spremenila vrednost pogodbe zaradi dviga DDV. Dragica Roblek iz občinske uprave je pojasnila, da se investicijski odhodki glede na predhodni plan znižujejo in da so realno ocenili, katere investicije bodo v tem letu lahko izvedli. Svetnik Ivan Meglič je dejal, da denar za gradnjo vrtca v Naklem letos še ne bo porabljen, da je torej posojilo podpisano, črpanja pa še ne bo. Župan Marko Mravlja je odgovoril da je

dolgoročni kredit za vrtec odobren, pogodba podpisana, obresti pa bodo začele teči šele s črpanjem kredita. Ker kredit sofinancirata poleg slovenske še dve evropski banki, je obrestna mera zelo ugodna. Svetniško vprašanje je tudi bilo, zakaj se je postavka protokola in pokroviteljstva z 11 tisoč evrov povečala na 23.500 evrov. Direktorica občinske uprave Silvana Markič je pojasnila, da so denar založili za promocijo Učnih evrov in zdaj znaša dobrih 1,2 milijona evrov. Občina je pred tem že izvedla postopek javnega razpisa in za izvajalca kot najugodnejšega ponudnika izbrala Gorenjsko gradbeno družbo. Avgusta so že prejeli soglasje oziroma sklep pristojnega ministrstva, vmes pa se je spremenila vrednost pogodbe zaradi dviga DDV. Dragica Roblek iz občinske uprave je pojasnila, da se investicijski odhodki glede na predhodni plan znižujejo in da so realno ocenili, katere investicije bodo v tem letu lahko izvedli. Svetnik Ivan Meglič je dejal, da denar za gradnjo vrtca v Naklem letos še ne bo porabljen, da je torej posojilo podpisano, črpanja pa še ne bo. Župan Marko Mravlja je odgovoril da je

nje igrišča pa je za nedoločen čas, z odpovednim rokom enega leta, občina prenesla na NK Naklo. Zdravko Cankar je pojasnil, da je šlo v tem primeru za enostavno gradnjo, za katero niso potrebovali gradbenega dovoljenja. Igrišče je premečna stvar in se lahko kadarkoli z minimalnimi stroški prenese na drugo lokacijo. Jernej Markič pa je poudaril, da so lahko le veseli, da se je v Naklem v dvajsetih letih premaknilo. Sanacija podružničnih šol v Podbrezjah in Dupljah gre h koncu, končni stroški so vse bolj »jasni«, zato so uskladili tudi to postavko. Ivan Meglič je še opozoril, da je nujna sanacija ceste v Zadrage.

Obnova stavbe vrtca Rožle

Velika večina svetnikov je sprejela sklep, da stavbo sredi Naklega, v kateri je zdaj še vrtec Rožle, razglasijo za javno kulturno infrastrukturo. To je bil pogoj, da občina Naklo lahko kandidira na javnem razpisu za sofinanciranje operacij javne kulturne infrastrukture v okviru Evropskega sklada za regionalni razvoj. »Upravičencem bo sofinanciranih tudi do sto odstotkov izkazanih izdatkov operacije, kar je redko,« je dejala direktorica

občinske uprave Silvana Markič. Župan je poudaril, je stavba v vsakem primeru potrebna prenove, vrtčevski oddelki pa se bodo z dograditvijo novega vrtca izselili iz nje. Če bo kandidatura uspešna, bo v prenovljeni stavbi kulturno izobraževalni center, na dvorišču bo vrtni paviljon za isti namen, pet let pa se vsebina dejavnosti ne bo smela spremeniti. Proti sklepu sta glasovala svetnika Ivan Štular in Zdravko Cankar. Slednjega skrbi, kako jim bo uspelo konstantno zagotavljati kulturne vsebine, skrbi ga tudi zadostno število parkirnih mest v okolici za obiskovalce.

Dva OPPN-ja

Skozi drugo obravnavo je na septembrski seji šel Občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) Podbrezje – Britof jug; območje je namenjeno gradnji eno- in dvostanovanjskih objektov ter stanovanjsko-poslovnih objektov z zunanjo ureditvijo. V drugi obravnavi so sprejeli tudi OPPN za območje PO11 Spodnja vas – sever. Območje sestavlja pet zemljiških parcel, namenjenih individualni stanovanjski gradnji, prometna ureditev pa se bo zaradi novogradenj nekoliko preuredila.

NAKLO

V pripravi novi prostorski akti

Poleg že sprejetih občinskih podrobnejših prostorskih načrtov (OPPN) se na pobudo lastnikov zemljišč pripravlja kar nekaj manjših OPPN-jev, predvsem za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš: OPPN Podbrezje Britof - jug, OPPN Podbrezje Spodnja vas – sever, OPPN Pivka – 1. faza, OPPN Naklo ob avtocesti. Prvega je občinski svet že potrdil, drugi čakajo na drugo obravnavo. S. K.

Na vrsti so Podbrezje

◀ 1. stran

Župan Marko Mravlja je dodatno pojasnil, da se vse veže na Centralno čistilno napravo Kranj: »Gorki je v celoti slabih 40 milijonov evrov vreden projekt, od tega bo šlo dve tretjini denarja za obnovo Čistilne naprave Kranj.«

Komunalni prispevek največ 1200 evrov

Gradnja primarne kanalizacije znaša 858.241,89 evra brez DDV in ga delno financirajo Republika Slovenija (116.635,07 evra), Kohezijski sklad Evropske unije v okviru Operativnega programa razvoja okoljske in prometne infrastrukture za obdobje 2007–2013, razvojne prioritete Varstvo okolja – področje voda, prednostne usmeritve Odvajanje in čiščenje komunalnih voda (661.103,73 evra) in proračun Občine Naklo (80.503,09 evra). »V okviru gradbene pogodbe bo v Občini Naklo zgrajen tudi primarni kanal za komunalne odpadne vode Zadrage–Du-

plje do priključka na že zgrajeno primarno kanalizacijo v Dupljah, v vrednosti 185.309,55 evra brez DDV, ki pa ga v celoti financira Občina Naklo. Sekundarna kanalizacija, kot kaže zdaj, bo v celoti strošek občine, razen če se pokaže kakšna možnost za sofinanciranje. »O tem dvomim, saj nam je komaj uspelo s Podbrezjami, kjer smo »pet pred dvanajsto« morali upravičevati

ekonomičnost projekta,« je dejal župan. Krajane je seveda zanimalo, koliko bodo plačali za komunalni prispevek. Župan Marko Mravlja je zagotovil, da ta ne bo presegel dvajsetih odstotkov vložka občine oziroma ne bo višji od 1200 evrov na stanovanjsko enoto. »Točen znesek bo znan spomladi, ko bomo imeli izračunano tudi ceno gradnje sekundarne kanalizacije

in bomo dali v obravnavo na občinski svet Odlok o programu opremljanja in merilnih za odmero komunalnega prispevka,« je pojasnil Ivan Fic. »V javno kanalizacijo gre samo odpadna voda iz gospodinjstev in poslovnih objektov. Kmetijski objekti se ne priključijo,« je še pojasnil.

Hkrati tudi plinovod

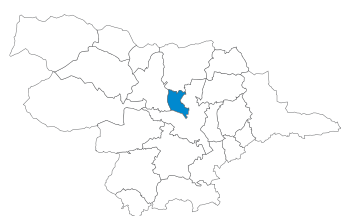
Hkrati z gradnjo primarne kanalizacije bo potekala tudi gradnja plinovoda, krajane je zanimalo, ali tudi omrežja T-2. »T-2 je od občine hotel dobiti brezplačno služnost. Bi jo dobili, če bi zato imeli Podbrežani kaj cenejše njihove storitve, na to pa niso pristali,« je povedal župan in dodal, da bodo hkrati s projektom uredili javno razsvetljava, bankine, obnovili ceste in zgradili pločnike, največji strošek za občino pa bo obnova vodovodnega omrežja. Zbora krajanov se je udeležil tudi občinski svetnik Anton Grašič iz Gobovc. Zanimalo ga je, kako bodo to področje uredili v tem kraju. »Za Gobovce so zaradi dislokacije predvidene male čistilne naprave, ki jih moramo postaviti v štirih letih,« je še pojasnil Ivan Fic.

Izvajalec del je Gorenjska gradbena družba, pogodbo sta podpisala župan Marko Mravlja in direktor Gorenjske gradbene družbe Branko Žiberna. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

WWW.NAKLO.SI

Gorenjski Glas

Glas skoz vas je priloga Gorenjskega glasa

IZDAJATELJ
Gorenjski glas, d. o. o., Kranj,
Bleivsisova cesta 4, 4000 Kranj

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

UREDNIK
Suzana P. Kovačič

NOVINARJI
Alenka Brun, Jože Košnjek, Suzana P. Kovačič,
Samo Lesjak, Mateja Rant

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, Tricikel

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Janez Čimžar, tel.: 041 704 857

Glas skoz vas št. 4 je priloga časopisa Gorenjski glas št. 78, ki je izšla 1. oktobra 2013. Brezplačno so ga prejeli vsi naročniki Gorenjskega glasa in vsa gospodinjstva v občini Naklo, izšel je v nakladi 19.200 izvodov. Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče Distribucija: Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor.

CORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleivsisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmetnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjske (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

POGOVOR, NOVICE

Gorki tik pred izvedbo

Župan Marko Mravlja je s projektom Gorki napovedal nove kilometre kanalizacijske infrastrukture, nove kilometre vodovoda in dodaten vodni vir. Nujna je investicija v Dom starejših občanov Naklo, investicija v sanacijo podružničnih šol v Podbrezjah in Dupljah pa se zaključuje.

SUZANA P. KOVAČIČ

Postavljajo se vprašanja, kje vse še načrtujete gradnjo pločnikov in oznake prehodov za pešce?

»V Gobovcah smo uredili avtobusno postajališče in del pločnika, da otroci lahko gredo varno na šolski avtobus. Spomladi bomo zgradili pločnik med Strahinjem in Naklim. Že v jesenskem času bomo začeli postavljati pločnik od Cegelnice do Naklega po Grogovi ulici; večinoma bodo dela dokončana letos, preostala tretjina prihodnje leto. V Zgornjih Dupljah zaključujemo gradnjo kanalizacijske infrastrukture, hkrati bomo uredili tudi cesto in pločnike. Za pločnik in rekonstrukcijo ceste v Naklem od picerije Bolero mimo osnovne šole do krožišča bomo še to jesen izpeljali postopek javnega naročila za izvajalca del, saj je razpisna dokumentacija že pripravljena, delati pa bomo začeli prihodnje leto hkrati s projektom Gorki. V Podbrezjah bomo uredili pločnike prav tako hkrati s projektom Gorki. Načrtujemo tudi gradnjo pločnika pred mostom čez Tržiško Bistrico in avtobusnega postajališča.

Dodatne talne svetlobne oznake bomo dali na obstoječe prehode za pešce, povsod tam, kjer ne bomo več popravljali cest. V kratkem bo to na dveh pločnikih v Strahinju in na enem v Dupljah pri šoli.«

Kako je s prenovo obeh podružničnih šol?

»Med poletnimi šolskimi počitnicami smo šli v sanacijo obeh podružničnih šol, v Dupljah in v Podbrezjah. Obe šoli sta deležni energetske sanacije, za kar je občina prejela evropska sredstva.

Marko Mravlja / FOTO: MATIČ ZORMAN

Vzporedno z energetske sanacije, v okviru katere se je na šoli v Podbrezjah obnovila fasada, zamenjala peč na pelete ter toplotno izoliralo podstrešje, so potekala še dodatna dela: izvedla so se notranja investicijsko vzdrževalna dela, kot so pleskane sten, vrat, menjava keramike ter zamenjava radiatorjev in svetil, za objektom pa se poleg ustrezne drenaže sanirajo tudi greznice in ureja odvodnjavanje meteornih vod.

Šola v Dupljah zavzema nov pogled, saj mimoidoči vsakodnevno lahko spremljajo dograjevanje severnega prizidka, kjer bo šola pridobila povsem nov vhod pod nadstreškom, prostore nove kuhinje, jedilnico, kotlovnico, nove garderobne prostore, v nadstropju pa knjižnico in novo učilnico. Trenutno sta obe šoli še v fazi gradbenih del, vendar je za varnost uporabnikov in nemoteno delo poskrbljeno. Ker so bila dela zelo obsežna, jih ni bilo mogoče opraviti v času poletnih

počitnic, zato je bilo pričakovati nezadovoljstvo uporabnikov, predvsem s strani staršev. Vseeno pa smo bili presenečeni nad pozitivnim odzivom in izraženo naklonjenostjo uporabnikov, malo manj pa s strani najemnikov stanovanj v obeh šolah. Dela gredo h koncu.«

Nekaj denarja iz občinskega proračuna boste namenili za dodatne investicije v Dom starejših občanov Naklo, ki je bil zgrajen pred petimi leti.

»Problem je, ker imajo stanovalci doma otežen izhod na balkon oziroma teraso, ker morajo stopiti čez prag, kar je za težje gibljive oziroma stanovalce na vozičkih nemogoče. V ceni oskrbnine se jim zaračuna balkon, na katerega pa ne morejo. To bo za kar velik poseg za občino, najprej bomo uredili zgornjo in spodnjo teraso, potem pridejo na vrsto balkoni. Res ne vem, kdo iz države je dal za tak objekt uporabno dovoljenje.«

Skupaj z občinama Kranj in Preddvor ste uspešno kandidirali za projekt Gorki, saj boste z nepovratnimi sredstvi lahko zgradili kar nekaj dodatnih kilometrov kanalizacije in vodovoda tudi v nakelski občini. Delati boste začeli takoj po podpisu pogodbe, predvidoma v kratkem. Kaj Gorki konkretno pomeni za občane?

»V Podbrezjah smo v sredo na zboru krajanov prebivalce seznanili s tem, kje in kako bo potekala gradnja kanalizacijskih vodov. Na relaciji Podbrezje–Žeje–Strahinj se bo gradil primarni kanal, sočasno bomo uredili ceste, pločnike, bankine, javno razsvetlavo. Do oktobra leta 2015 moramo biti gotovi, ker smo v to zaveza-

ni. Med leti 2015 - 2017 mora biti zazaključen tudi sekundarni vod, v skladu z Evropsko direktivo. Krajanje seveda zanima, kakšen bo strošek komunalnega prispevka na hišo. Na občini pripravljamo odlok, ki bo šel v sprejem na občinski svet spomladi. Vrednost komunalnega priključka na stanovanjski objekt pa zagotovo ne bo preseгла 1200 evrov. Do spomladi bomo pripravili Odlok programa opremljanja. Iz vodnih virov v občini Tržič bomo dobili nov vodni vir za naše občane ter rezervni vir za vodovodni sistem Kranj.«

Občina Naklo ne zapade v Virantov predlog ukinjanja manjših občin. Ampak »ušli ste za las«, na srečo imate tudi trend priseljevanja v občino.

»Poglejte, velika občina, kot je Ljubljana, ima vse; tekaške steze, kulturne domove, opero, gledališče, veliko športno dvorano. Velika razlika je pripeljati kanalizacijo v Ljubljani do stanovanjskega bloka, v katerem je dvesto stanovalcev, ali pa pripeljati štiri kilometre kanalizacije od Bistrice do Srednje vasi, s čimer prav tako pokrijemo dvesto prebivalcev. V majhnih občinah se borimo za kanalizacijo, vodo, vrtce, obnovo šol. Za vse, za kar je v Ljubljani samoumevno, da že imajo. Ali res mislite, da bo za eno majhno občino, kot je Preddvor, poskrbela največja občina? Razvoj podeželja s tem ne bo šel naprej. Uradniki v Ljubljani odločajo, kje bomo gradili in kako bomo gradili, pa še vedo ne, kje je Cegelnica. Če bi imeli pokrajine in bi bil za gorenjsko pokrajino center v Kranju, bi že bilo precej bolje za prebivalce.«

Reorganizacija občinske uprave

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo – Občinska uprava Občine Naklo ima od drugega septembra novo sodelavko Matejo Kosmač Jarc. Reorganizacijo so izvedli na vseh področjih. V upravi jih je poleg direktorice zaposlenih še devet: dva komunalna vzdrževalca, svetovalka za okolje in prostor, referent za komunalne in druge gradbene zadeve, svetovalka za premoženjsko pravne in kadrovske zadeve, svetovalka za finance, gospodarstvo in družbene zadeve ter nova zaposlena, ki bo skrbel za proračun in predvsem prihodek občine. S polovičnim delovnim časom je zaposlena tajnica. Nova sodelavka Mateja Kosmač Jarc se je predstavila občinskim svetnikom na septembrski seji. Povedala je, da je po izobrazbi ekono-

mistka, magistrica poslovnih ved. Pred tem je bila skoraj deset let zaposlena pri ministrstvu za notranje zadeve za področje financ, javna naročila. Je primožena Naklanka, zadnjih pet let živi na Kalu. Na vprašanje svetnikov, zakaj se je odločila za spremembo delovnega okolja, je povedala: »Deset let je bila lepa delovna doba na enem delovnem mestu. Novo delo sem sprejela kot izziv in zaradi bližine domačega okolja. Življenje v nakelski občini si res želim spoznati od blizu.« V občinski upravi si želijo, da bi nadaljevali dosedanje uspešno delo pridobivanja sredstev na razpisih za sofinanciranje iz raznovrstnih skladov in razvojnih prioritet. Vzporedno s tekočim delom pa se pripravljajo na novo finančno perspektivo 2014–2020.

GOBOVCE

Dvosmerni promet predvidoma novembra

»Direkcija RS za ceste je zaradi prekinitve pogodbe s podjetjem Map Trade morala izvesti nov javni razpis za oddajo del pri obnovi mostu čez Savo v Podnartu,« so sporočili iz službe za stike z javnostjo Direkcije RS. V fazi izvedbe obnove dotrajanega mostu se je izkazalo, da so potrebni dodatni armiranobetonski nosilci na spodnji strani prekladne konstrukcije. »Zaradi nerealnih zahtev omenjenega podjetja, ki je zahteval absolutno previsok znesek za izvedbo, smo prekiniti pogodbo, s tem pa se je izvedba zamaknila za približno štiri mesece,« so še pojasnili. V sklopu rekonstrukcije bo razširjen tudi priključek lokalne ceste. »Promet poteka ves čas izmenično enosmerno, zaradi tehnologije izvedbe so potrebne občasne popolne zapore, ki pa se zaradi velikega števila kamionskih prevozov izvajajo samo ob koncih tedna,« so še sporočili iz Direkcije. Dvosmerni promet čez most bo sproščen predvidoma novembra, zaključna dela na spodnjem delu in ureditvi okolice pa v decembru. S. K.

Dvosmerni promet naj bi stekel novembra, zaključna dela in ureditev okolice decembra. Občina Naklo je že uredila avtobusno postajališče.

NAKLO

Nikolina Rozman odstopila

Občinska Komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja je prejela dopis Nikoline Rozman, s katerim je Občino Naklo obvestila, da odstopa z mesta občinske svetnice. Neuradno smo izvedeli, da je bil razlog za odstop selitev v drugo občino. Rozmanova je kandidirala na listi stranke DeSUS, kasneje je iz stranke izstopila in delovala kot samostojna svetnica. V občinskem svetu jo bo nadomestil svetnik iz stranke DeSUS, ki bo znan na prihodnji seji občinskega sveta. S. K.

»V industrijski coni v Naklem bomo povečali križišče. S tem ko bomo odsekali brežino, bomo razširili pogled na križišče in zagotovili večjo varnost v cestnem prometu. Križišča se nismo lotili, ker bi to pomenilo prevelik poseg, saj bi moralo biti tudi precej veliko zaradi tovornjakov, ki vozijo tu.«

AKTUALNO

Ločujmo odpadke

Gospodinjstva v občini lahko v zbirni center Naklo enkrat mesečno brezplačno oddajo do enega kubičnega metra odpadkov iz gospodinjstev in kosovne odpadke ter dvakrat letno štiri avtomobilske gume brez platišč.

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo – »Ob obisku zbirnega centra prinesite s seboj osebni dokument ali svojo položnico za obračun komunalnih storitev, s katero boste potrdili, da ste vključeni v sistem rednega odvoza odpadkov na območju občine,« je sporočila Klara Škrabec iz Komunale Kranj. V zbirnem centru Naklo se ločeno zbira jo papir, papirna in karton-

sestavljena embalaža, avtomobilske gume, vrtni biorazgradljivi odpadki, kosovni odpadki, sveče, gradbeni odpadki (manjše količine), zemlja in kamenje. Občani imate tudi možnost brezplačnega odlaganja nenevarnih gradbenih odpadkov ter izkopnega materiala v gramoznici Bistrica. Dovoljenje pridobite na sedežu Gorenjske gradbene družbe Kranj pri Milanu Pircu na št. 280

V zbirnem centru Naklo odpadke sprejemajo ob torkih od 16. do 19. ure (v zimskem času od 9. do 12. ure), ob četrkih od 16. do 20. ure (v zimskem času od 14. do 17. ure), ob sobotah od 8. do 12. ure (v zimskem času od 9. do 12. ure). Zimski čas je določen s premikom ure.

ska embalaža, steklena embalaža, oblačila in tekstil, hladilno zamrzovalna tehnika, televizorji in monitorji, mali in veliki gospodinjstvi aparati, les in lesena embalaža, plastika, kovina in barvna kovina, kovinska embalaža,

60 89 ali GSM 041 731 030. V zbirnem centru tudi ne sprejemajo odpadkov, ki vsebujejo azbest, klavičnih odpadkov in crkovine. Za prevzem odpadkov, ki vsebujejo azbest, sta v okolici pooblaščenca podjetji Ekol in Eržen.

KRANJ

Dežurna zobozdravstvena služba tudi ob sobotah

Z aneksom Vlade k splošnemu dogovoru za leto 2013 se je s prvim septembrom tudi ob sobotah uvedla dežurna zobozdravstvena služba. Prej je bila ta priznana le ob nedeljah in praznikih. »Sobotna dežurna služba je organizirana med 8. in 13. uro v prostorih Zobne poliklinike Kranj in je namenjena občanom vseh gorenjskih občin. Dežurna služba ob nedeljah in praznikih ostaja v enakem obsegu kot do sedaj, prav tako med 8. do 13. uro,« je povedal Jože Veternik, direktor Osnovnega zdravstva Gorenjske (OZG). V sobotno zobozdravstveno službo so vključeni zobozdravniki, ki delujejo v javni zobozdravstveni mreži na Gorenjskem, torej zaposleni v OZG in koncesionarji. S. K.

NAKLO

Nove uradne ure Krajevnega urada

Upravna enota Kranj obvešča občane Občine Naklo, da so v dogovoru z občino od 1. oktobra uradne ure Krajevnega urada Naklo vsak prvi in tretji četrtek v mesecu od 12. do 15. ure. S. K.

NAKLO

Razpis za izvajalca rekonstrukcije ceste

V objavo bo šel javni razpis za izvedbo rekonstrukcije ceste med krožiščem na Pivki in križiščem pri Boleru, so sporočili iz občinske uprave. Izbrani izvajalec del se bo z deli časovno moral prilagoditi začetku izvajanja projekta Gorki v letu 2014, s katerim bodo tudi na tej lokaciji začeli graditi primarni sistem vodovoda in kanalizacije. S. K.

NAKLO

Družabno dopoldne ob dnevu starejših

Generalna skupščina Združenih narodov je prvi oktober razglasila za mednarodni dan starejših, ki ga zaznamujemo od leta 1990. Tudi v Domu starejših občanov Preddvor – enoti Naklo na ta dan še posebno pozornost namenjajo starejšim, zato danes ob 10.30 v domu v Naklem organizirajo družabno dopoldne. Nagovoru direktorice Andreje Valant bo sledil nastop Otroške folklorne skupine Podkuca pod mentorstvom Špele Eržen iz OŠ Naklo, zatem bo nastopila skupina Žoga bend, v kateri so stanovalci iz obeh enot. Ob jubileju dvestote številke domskega glasila Klas bodo nekaj misli povedale stanovalke in stanovalci doma. S. K.

Javna razgrnitev še danes

Občina Naklo je drugega septembra objavila javno naznanilo o razgrnitvi podatkov za odmero nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Razgrnitev se končuje danes.

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo – Na občinski upravi so pojasnili, da z javno razgrnitvijo želijo lastnike nezazidanih in zazidanih stavbnih zemljišč vnaprej seznaniti z višino odmere nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Če se zavezanec za plačilo nadomestila ne strinja s podatki občine, mora v roku enega meseca od javnega naznanila predlagati vpis novih podatkov, sicer se šteje, da so podatki občine pravilni. Občina v tem času tudi spreje-

ma nove registracijske podatke in vse druge spremembe v zvezi z lastništvom, uporabo ali najemom zazidanega in nezazidanega stavbnega zemljišča, površino stanovanjskih in poslovnih prostorov ter komunalno opremljenost zemljišča. Razgrnitev podatkov je v kletni sejni sobi, danes še od 9. do 12. ure. Z javnim naznanilom so bili zavezanci opozorjeni na delno ali celotno oprostitev plačila nadomestila. Oprostitev se nanašajo na petletno oprostitev tistim, ki so kupili

novi stanovanje kot posamezni del stavbe ali zgradili, dozidali ali nadzidali družinsko stanovanjsko hišo, če so v ceni stanovanja ali stanovanjske hiše ali neposredno plačali stroške urejanja stavbnega zemljišča. V naštetih primerih oprostitev začne teči od dneva vsetitve v stanovanje ali stanovanjsko hišo. Iz istih razlogov so oproščene tudi nekatere gospodarske družbe in samostojni podjetniki, plačila pa so v celoti oproščeni zavezanci, ki prejemaajo državno pomoč po predpisih o soci-

alnem varstvu, oprostitev pa velja za tekoče leto. Občina Naklo lahko zavezanec oprosti plačila nadomestila delno ali v celoti, če ugotovi, da bi plačevanje ogrožalo socialno varnost zavezanca ali njegove družine, strokovna služba Občine Naklo pa ugotavlja tudi upravičenost za oprostitev plačila nadomestila za opuščene objekte. Pisne zahteve za oprostitev plačila mora zavezanec predložiti ali poslati po pošti na sedež Občine Naklo na lastno pobudo, skupaj z ustreznimi dokazili.

Prijeten popoldan v dobri družbi

ALENKA BRUN

Naklo – Predsednik in tajnica Društva upokojencev Nakla Jože Kajin in Slavka Jelenc sta na pogostitev v gostišču Marinšek v Naklem v četrtek popoldne sprejela občane Občine Naklo, ki so v letošnjem letu – od aprila naprej, praznovali osemdeset, devetdeset let in več. Župan Marko Mravlja se je praznovanju pridružil z rahlo zamudo, ker je na poti obtičal v gostem prometu. Poleg pogostitve je slavljenke še obdaroval, Društvo upokojencev Naklo pa je jim je podarilo šopek. Dve slavljenki sta se opravičili, tako da jih je od skupaj sedemnajstih prišlo petnajst. Izostali sta Ana Černilec in Felicita Petek, prišli pa so Alojz Stopar, Ivan Špendal, Janez Bohinc, Sonja Triler, Ana Oman, Nada Prelogar, Vincencij Gale, Marjeta Pintar, Ana Verdir, Ana Dežman, Vekoslav

Foto: GORAZD KAVČIČ

Krumpester, Marija Tišler, Bernarda Legat, Alojzij Marinšek in Jože Kašper. Ivo Špendal, najstarejši med njimi je že zakorakal v 96. leto, vendar glede na njego-

vo razpoloženje, smisel za humor in vitalnost, mu jih nikoli ne bi pripisali. Slavljenke je še s krajšim kulturnim programom, z odrsko postavitvijo Šola in

mravlje in ob glasbeni spremljavi harmonike in violine, razveselila otroška FS Podkuca, pod vodstvom mentorice Stanke Kolenko in Špele Eržen.

Mlinček bo mlel prihodnje leto

Znani sta imeni bodočega vrtca v Naklem in vrtca pri podružnični šoli Duplje: Mlinček in Jelka.

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo – Novi vrtec v Naklem se bo predvidoma začel graditi še ta mesec, odprtje je načrtovano na začetku šolskega leta 2014/15. Te dni se zaključuje javno naročilo za izbor izvajalca, med poletnimi počitnicami pa sta Občina Naklo in Zavod OŠ Naklo skupaj izvedla natečaj za izbiro imena tako novega vrtca v Naklem kot tudi podružničnega vrtca v Dupljah. V

času javnega natečaja za izbor imena vrtca, ki je potekal od 16. do 31. maja, je prispelo 52 predlogov. Člani komisije, v kateri so bili župan Marko Mravlja, direktorica občinske uprave Silvana Markič, ravnatelj OŠ Naklo Milan Bohinec in pomočnica ravnateljice Gabrijela Masten, so pregledali in ocenili vse predloge, ki so prispeli pravočasno. Komisija je ocenila vse predloge za ime vrtca po predpisanih kriterijih:

da je ime povezano s krajem (izročilo, značilnosti kraja ipd.), predlog je moral biti smiselno oblikovan in konceptualno dodelan, da je ime izvirno, inovativno in ima svež pristop ter da je ime otrokom blizu, da torej izžareva otroškost. Za vrtec v Naklem je komisija izbrala ime Mlinček, ki je bil predlagan trikrat, za podružnični vrtec v Dupljah pa ime Jelka, ki je bilo predlagano dvakrat, sorodni ime-

ni pa sta vsebovala še dva predloga. Novima imenoma primerno se bo oblikovala tudi nadaljnja tematika tako novega vrtca v Naklem kot tudi vrtca v Dupljah. Trenutno se za novi vrtec Mlinček izdelujejo 3D-vizualizacije notranje opreme, pri občinski upravi pa čakajo tudi na predloge zunanje ureditve z igrali, ki bi bila sestavljena na temo mlina ali mlinčkov ter s tem povezanih aktivnosti.

DOGODKI

Odprli nogometno igrišče z umetno travo

Novo nogometno igrišče je pridobitev za vse, predvsem pa za razvoj nogometa v občini.

TINA BENEDIČIČ

Naklo – V petek, 20. septembra, so v Naklem ob poslovni stavbi Merkurja uradno odprli novo nogometno igrišče z umetno travo. Zbrano občinstvo je najprej pozdravil Matjaž Gregorič, predsednik Nogometnega kluba Naklo. Prav

poseben pozdrav je namenil tudi gostom iz zamejske Koroške; povabilu na odprtje so se odzvali člani nogometnega kluba SAK iz Celovca, hkrati pa se je zahvalil vsem za pomoč pri gradnji igrišča. Zbrane pred igriščem je nagovoril tudi župan Marko Mravlja. Poudaril je, da se je

Občina Naklo sprva kar nekoliko prestrašila takšnega podviga, ko pa je videl, da Gregorič in drugi mislijo resno, se je prošnji z veseljem odzval. "Vsi skupaj znamo pokazati, kaj nam lahko uspe. V to igrišče so investirali tudi občani, svetniki na občini, vsi, ki imamo pred sabo isti cilj." Povedal je

tudi, da je novo igrišče pridobitev za vse, predvsem pa za razvoj nogometa v občini. Ker je Nogometni klub Naklo sodeloval na razpisu Fundacije za šport, in sicer za sofinanciranje gradnje igrišča, se je slavnostnega odprtja udeležil tudi Bojan Bučar, član sveta Fundacije za šport. Opozoril je, da je Fundacija ena izmed najstabilnejših podpornikov športa, vsem, ki bodo igrišče uporabljali, pa je zaželel veliko radosti in športnih uspehov.

Novo igrišče si bodo člani Nogometnega kluba Naklo delili tudi z drugimi društvi. Za šport in rekreacijo ga lahko uporabi kdorkoli v občini Naklo. Z besedami, naj služi svojemu namenu, športnikom pa da vedno novih navdihov in moči, je igrišče blagoslovil nakelski župnik Janez Zupanc. Kot se spodobilo, je trak prerezal župan, prvo tekmo pa so na novem igrišču odigrali domačini NK Naklo proti gostom iz Celovca.

Od leve Marko Mravlja, Bojan Bučar in Matjaž Gregorič

Prvo tekmo so na novem igrišču odigrali domačini NK Naklo proti gostom iz Celovca.

Zahvala

V Naklem smo že velikokrat dokazali, da lahko storimo marsikaj, če le najdemo skupno voljo in moč. Tako je bilo tudi pri projektiranju in gradnji nogometnega igrišča z umetno travo, zato dovolite, da se za to pridobitev v imenu Nogometnega kluba Naklo zahvalim županu in občinski upravi za razumevanje in pomoč pri urejanju pogodbenih razmerij, občinskim svetnikom, ki so s svojo odločitvijo za projekt omogočili financiranje, Fundaciji za šport, ki je sofinancirala projekt, upravi Merkurja, da je omogočila gradnjo na zemljišču družbe, izvajalcem del, podjetjem Hafner Boštjančič, Fit šport in Kovinotehniki Jalen ter vsem sponzorjem in donatorjem. Hvala vsem, ki ste s prostovoljnim delom pripomogli h končni podobi, ne nazadnje tudi za potrpljenje vsem igralcem in trenerjem, ki so stežka čakali na to pridobitev.

Matjaž Gregorič,
predsednik Nogometnega kluba Naklo

Podbrežani z največ pokali

Pokal za najuspešnejše društvo, t. i. županov pokal je na gasilskem tekmovanju prejelo Prostovoljno gasilsko društvo Podbrezje.

SUZANA P. KOVAČIČ

Strahinj – Gasilski zvezi (GZ) Naklo in Tržič sta pred Biotehniškim centrom v soboto, 21. septembra, skupaj organizirali občinsko gasilsko tekmovanje, najboljše ekipe iz vsake gasilske zveze posebej se bodo uvrstile na regijsko tekmovanje. Dopoldne so se pomerile ekipe pionirjev ter mladincev, popoldne pa starejši gasilci ter članice in člani. »Pionirji so imeli vajo z vedrovko, štafeto s prenosom vode in vajo razvrščanja. Mladinci so prikazali vajo s hidrantom, vajo razvrščanja, imeli so tudi teoretični test. Starejši gasilci so imeli vajo s hidrantom in raznoterosti, člani pa taktično mokro vajo, vajo razvrščanja in teoretični test,« je povzel vodja tekmovanja Jani Žlindra, poveljnik GZ Tržič.

Regijsko tekmovanje za mladino bo 5. oktobra v Tržiču, za člane pa 12. oktobra v Kranju. Najuspešnejše ekipe GZ Naklo, ki so se uvrstile v nadaljnje tekmovanje, so: med pionirji zmagovalna ekipa PGD Podbrezje, pionirji PGD Naklo z osvojenim drugim mestom in ekipa PGD Duplje, ki

Skoraj v vseh kategorijah so slavili Podbrežani, na fotografiji je del njihove velike zmagovalne gasilske družine. / Foto: GZ NAKLO

Med mladinci je slavila ekipa PGD Duplje.

je bila tretja. Med mladinci je slavilo PGD Duplje, drugo mesto je zasedlo PGD Podbrezje. Med članicami gre na regijsko tekmovanje ekipa PGD Podbrezje, med člani pa ekipe PGD Podbrezje, ki je bila na tekmovanju prva, PGD Naklo z drugim mestom in PGD Duplje I, ki je osvojila tretje mesto. Med starejšimi gasilci se je najbolje odrezala ekipa PGD Podbrezje, druga je bila ekipa PGD Duplje. Pokal za najuspešnejše društvo, t. i. županov pokal je prejelo PGD Podbrezje, podelil jim ga je župan občine Naklo Marko Mravlja.

Oktober je mesec požarne varnosti, poveljnik GZ Naklo Ivo Černilec je povedal, da bodo imeli dneve odprtih vrat po gasilskih domovih v občini, obiskovali bodo vrtnice in šole, pregledovali gasilske aparate in hidrantna omrežja, izvedli prikazne vaje »Na območju občine imamo od osemnajst do trideset intervencij na leto, med njimi prevladujejo manjši požari, večinoma v naravi. Pred kratkim smo imeli tehnično intervencijo v gramoznici, ko je prišlo do delovne nesreče,« je povzel Černilec.

DUPLJE

Razstava Franceta Slane

V Graščini Duplje bo v petek, 11. oktobra, ob 17. uri odprta samostojna razstava akademskega slikarja Franceta Slane, ki jo bo postavila Anamarija Stibilj Šajn, umetnostna zgodovinarica in likovna kritičarka. Razstava bo odprta do konca oktobra ob koncih tedna oziroma po predhodni najavi na številko 25 71 503 ali 041 517 476 tudi med tednom. "Ex-tempora pa v graščini letos žal ne bo, ker nismo mogli zagotoviti zadosti sponzorskih sredstev za odkup likovnih del. Ex-tempore bi bilo trinajsto po vrsti, morda je to tista nesrečna številka, pa bomo zato prihodnje leto nadaljevali kar s štirinajstim po vrsti," je dejal Ivan Meglič, predsednik Kulturno turističnega društva Pod krivo jelko. S. K.

Združenje z nad sto člani

Več kot šestdeset od 103 članov Združenja za vrednote NOB Duplje, kar ga uvršča med najštevilnejše organizacije civilne družbe v občini Naklo, se je udeležilo družabnega srečanja pri Lovskem domu nad Bistrico. Na srečanju, ki se ga je udeležil tudi župan občine Naklo Marko Mravlja, so sprejeli devet novih članov. Še posebno dobrodošlico so izrekli Mariji Tišler, Tončevi mami iz Zdrage, ki je praznovala 90-letnico, predsednik Združenja Franc Štular, častni predsednik Ivo Špendal in predsednik kranjskega Območnega združenja pa so jo presenetili z darilom. J. K.

Člani dupljanskega Združenja za vrednote NOB na družabnem srečanju

AKTUALNO

Vesela in delovna jesen

JOŽE KOŠNJEK

Duplje – Pred nami sta delovni in hkrati veseli jesen in zima, so sklenili na prvem popočitniškem sestanku upravnega odbora Kulturnega in turističnega društva Kriva jelka Duplje. Njegov predsednik Ivan Meglič pri pregledu dejavnosti v prvem delu leta ni imel razloga za slabo voljo, saj so bile vse prireditve uspešne, tudi tradicionalno »finfranje«, ki ga je kazilo slabo vreme. Krivo jelko v Udin borštu obiskuje vedno več organiziranih skupin, za katere pripravljajo člani društva poseben »rokovnjaški« program. Oktobra se bo začela tradicionalna, vsa leta zelo dobro

obiskana rekreacija za ženske v dvorani gasilskega doma v Dupljah. V prvi polovici oktobra bo na sporedu tradicionalni izlet za člane društva, tokrat na območje Dravograda in Fale, v graščini pa bo razstavljal akademski slikar France Slana. V soboto, 23. novembra, ob 19. uri bo v dupljanski dvorani tradicionalna, vselej dobro obiskana prireditev Vesela jesen z izvrstnim glasbenim in pevskim programom ter podelitvijo priznanja najlepše urejenim hišam. Tudi letos bodo organizirali koledovanje in sodelovali pri organizaciji adventnih in božičnih prireditev v graščini, v začetku januarja prihodnje leto pa bo tradicionalni nočni pohod h Krivi jelki.

STRAHINJ

Integralna zelena ekonomija za boljši svet

Prva tridnevna mednarodna konferenca Integralna zelena ekonomija za boljši svet (pod originalnim imenom Integral Green Economy for a Better World) je potekala najprej v Mariboru, 19. septembra pa tudi v Biotehniškem centru Naklo. Integralna ekonomija avtorjev prof. Ronnieja Lessema in prof. Alexandra Schiefferja predstavlja holističen model, ki gradi na številnih praktičnih in v globaliziranem svetu uspešnih trajnostnih modelih gospodarstva. Razvila sta jo v okviru Centra za integralni razvoj Trans4m v Ženevi. Smo prva država na svetu, ki snujemo integralni model, koncept integralnega zelenega gospodarstva pa je delno že vključen v osnutke programskih dokumentov Republike Slovenije za obdobje 2014–2020; na primer v osnutek Partnerskega sporazuma, ki je bil julija posredovan Evropski komisiji. Tretji dan konference v Biotehniškem centru Naklo so se posebej ukvarjali z vprašanjem izobraževanja, zaposljivosti in zagotavljanja preživetja, kako opolnomočiti mlade za samozaposlovanje, kako programe in projekte izobraževanja in usposabljanja povezati v mrežo kot začetek snovanja Integralne univerze za trajnostni razvoj. Glavna organizatorja dogodka sta bila Biotehniški center Naklo in center Trans4m ob pomoči številnih soorganizatorjev in podpornikov ter v sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo in okolje ter Ministrstvom za gospodarski razvoj in tehnologijo. S. K.

NOČ ČAROVNIC

V ROVIH POD STARIM KRANJEM

26. - 30.10.

www.tourism-kranj.si

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Otroci v prometu

Učenci so znova na šolski poti, nekaj opažanj in priporočil, da bo njihova pot čim bolj varna, so prispevali učitelj športa v OŠ Naklo Blaž Belehar, vodja PŠ Duplje Mihela Križaj in vodja PŠ Podbrezje Mateja Jarc.

Šolski okoliš OŠ Naklo

V prometnovarnostnem načrtu za šolsko leto 2013/14 smo označili varno pot v šolo, prav tako pa smo označili in pobarvali z rdečo vse sporne, beri, nevarne poti. Poudariti je treba, da je cesta od krožišča do šole kljub hitrostnim oviram zelo nevarna. Otroci tam hodijo dobesedno po cesti, ni označenega koridorja, kaj šele pločnika, ki bi moral biti. Za večjo varnost bomo tam poskrbeli z novimi tablam, vsekakor pa v bližnji prihodnosti pričakujemo tudi ureditev pločnika.

Starši upoštevajo prometni režim na parkirišču, manj pa so vestni pri privezovanju samih sebe in otrok z varnostnim pasom, otroke pa velikokrat prevažajo na neustreznih sedežih. Tudi parkirajo zelo radi točno pred vrtljivimi vrati, kjer ni parkirišč.

Do podobnih problemov prihaja tudi pri kuhinjskem vhodu. Starši namreč v želji, da bi otroka pripeljali čim bližje vhodu, zapeljejo do kuhinje oziroma do železnih vrat. Tam odložijo otroka, sami pa potem vzvratno zapeljejo nazaj na cesto. Ob takih manevrih so v nevarnosti tisti učenci, ki po tej poti prihajajo peš v šolo, seveda pa je sporno tudi vzvratno vključevanje na Glavno cesto, ki je res glavna.

Učenci kolesarji kljub opozarjanju ne spoštujejo pravil. V šolo se vozijo brez čelad in z neustrezno opremljenimi kolesi. Še večji problem je, da so pozabili CPP. Vse prevečkrat je mogoče videti kolesarje, učence naše šole, ki se po prometnih cestah vozijo kot po domačem dvorišču. Pozabili so na osnove varnega kolesarjenja, saj ne nakažejo spremembe smeri, o tej nameri se nemalokrat niti ne pre-

Na šolski poti od avtobusnega postajališča do odcepa za šolo v Podbrezjah morajo učenci sto metrov prehoditi ob cestišču, ker pločnika še ni. Učencem in voznikom se svetuje posebna previdnost. Pločnik bo zgrajen sočasno z izvedbo projekta Gorki. FOTO: MATEJA JARC

pričajo, na kolesih se vozita dva, trije, skratka sami sebi so zelo nevarni.

Menim, da v šoli za prometno varnost naredimo dovolj, saj tej temi vsako leto namenimo obsežen del pouka, skrbimo za varne poti, sodelujemo z občinskim SPV-jem in prav tako obveščamo in ozaveščamo starše. Prav starši bi morali te napotke in nasvete dosledno upoštevati in skrbeti, da jih otroci upoštevajo tudi takrat, ko niso v šolski oskrbi. Pregovor namreč pravi: »Kar se Janezek nauči, to Janez zna,« v prenesenem pomenu pa je tako: »Kar mali Naklanec vidi pri starejšem Naklanecu, to posnema.«

Šolski okoliš PŠ Duplje

V Podružnični šoli Duplje in njeni okolici trenutno potekajo gradbena dela, zato je dostop do šole in vrta s severne strani onemogočen. Začasni vhod z južne strani se bo predvidoma uporabljal še dva meseca. Do vhoda v šolo in do igrišča je urejena šolska pot obdana z ograjo, po kateri učenci var-

sestrami, s prijatelji in končno tudi sami. Starejši učenci šolsko pot narišejo, se o njej pogovorimo, skupaj se peš odpravimo tudi po šolski poti in si temeljito pogledamo nevarne odseke in se pogovorimo o pravilnem ravnanju. Zelo pomembno je, da znajo učenci pokazati, kako se varno ravnata, kadar prečkajo cesto. Ni dovolj, da nam pravilo samo povedo. Vsi, ki se s prometom ukvarjamo, si želimo, da bi že majhnim otrokom privzgojili pravilno vedenje in spoštljivost do drugih udeležencev v prometu.

Ker še vedno poteka energetska sanacija šole in dela okoli šole še niso zaključena, je potrebna še vedno velika previdnost pri gibanju učencev okoli šole. Trenutno je prepovedano gibanje učencev za šolo na igralih. Nekoliko bolj gost je promet pred šolo, zato vse, ki zjutraj pripeljete otroka v šolo, prosim, da poskrbite, da varno izstopi iz avtomobila in pride v šolo.

Iz leta v leto opažamo, da učenci nimajo veliko izkušenj v prometu, zato je naša naloga, naučiti učence pravilnega obnašanja in ravnanja na cesti, še toliko težja. Pri tem je ključnega pomena, da smo odrasli dosledni pri upoštevanju pravil. Učenci povedo, da marsikdaj opozorijo starše na nepravilno ravnanje, vendar jim ti ne prisluhnejo. Največkrat zamahnejo z roko: »Saj zdaj ni nevarnosti!« ali »Danes se mi zelo mudi!« To pa je vzorec vedenja, ki se ga otrok uči. Le z doslednim opozarjanjem in spodbujanjem vseh, ki smo vpleteni v vzgojno-izobraževalno delo, bomo dosegli, da bodo naši učenci varno prihajali v šolo in se varno vračali domov. Bodimo jim dober zgled.«

PODBREZJE

Novo bogastvo taborske cerkve

Na nedeljo sv. Benedikta, prvotnega zavetnika taborske cerkve, so blagoslovili nove orgle. Orgle so v cerkvi že bile, vendar so bile skupaj z bronastimi zvonovi izropane med prvo svetovno vojno. Podobne orgle je podbreški izdelovalec Peter Rojc naredil tudi za cerkev na Ovsishah pri Podnartu, kjer so se pred nekaj leti odločili, da jih zamenjajo z novimi. Da bodo ovsiške orgle na razpolago, je domačemu župniku Janezu Riharju povedal dr. Matjaž Ambrožič, in ko je župnik ugotovil, da se po velikosti prilegajo kora v taborski cerkvi, se je dogovoril s cerkljanskim orglarskim mojstrom Močnikom, da jih obnovi. Obnovil je tudi meh, ki je še ostal od prejšnjih taborskih orgel, in dovod zraka v piščali, restavrador Omi Begič pa je polepšal omaro z vsemi okraski. Strošek orgel znaša 25 tisoč evrov, od tega sta poravnani dve tretjini, za preostali dolg upajo, da ga bodo poravnali do letošnje polnočnice. Zato, da se takšni glasovi spet zlivajo po taborski cerkvi, je bilo opravljenih tudi veliko številno prostovoljnih ur. S.K.

DOGODKI

Ljudje so še solidarni

Stanka Malovrh iz Spodnjih Dupelj je dobitnica zlatega znaka Rdečega križa Slovenije.

SUZANA P. KOVAČIČ

Štefanja gora – Na nedavnem srečanju prostovoljcev na Štefanji gori so podelili priznanja prostovoljcem. Na območju Območnega združenja Rdečega križa (OZ RK) Kranj je približno tristo prostovoljcev, ki imajo za plačilo »dober občutek«, zavest, da nekomu lahko pomagajo. Dobitnica zlatega znaka RKS je bila Stanka Malovrh, ki je članica in predsednica Krajevne organizacije Rdečega križa (KO RK) Duplje triindvajset let. Pod njenim vodstvom je delo v KO RK Duplje znova zaživelo. Zadnjih deset let v občini Naklo skrbi za delovanje vseh treh KO RK, poleg Dupelj še v Podbrezjah in v Naklem. Posebno skrb namenja pridobivanju novih, mladih krvodajalcev. Že osemnajst let je tudi članica OZ RK Kranj.

»To, da človek podari kri in s tem reši življenje nekomu drugemu, je zame nekaj najlepšega. Žal sem sama kri darovala samo devetkrat, pred desetimi odvzemom me je zdravnica odklonila zaradi moje lastne varnosti. Povedala mi je tudi, da nikdar več ne bom mogla darovati krvi. Izredno žalostna in razočarana sem bila ob tem. Čez čas, ko so me že večkrat prosili, da bi prevzela KO RK Duplje, sem privolila. Rekla sem si, če že krvi ne morem darovati, bom pa pomagala drugače. Začela sem z velikim navdušenjem, veliko ljudi mi je ljubilo

Stanka Malovrh

pomoč, a veliko jih je besedo tudi snedlo. Ostala sem popolnoma sama, vzela sem torbico in šla od hiše do hiše. Tako sem začela delati v Dupljah,« se spominja. Stanka Malovrh je domačinka iz Spodnjih Dupelj, zato so ji domačini na široko odprli vrata, ker se v tamkajšnjih vaseh vsi med sabo poznajo. »Čez čas sem dobila dva prostovoljca, potem mi je zdajšnja predsednica Nadzornega sveta OZ RK Kranj Vika Pogačnik obljubila, da bo, ko bo šla v pokoj, tudi pomagala. In je res.« V Dupljah so se ji pred nedavnim pridružile še tri prostovoljke, v Podbrezjah

KO RK lepo pelje Mari Marikič s poverjenicami, le v Naklem to ne steče. »Poskušam, kličem. Ljudi, ki so srčni, resnično prosim, naj se odločijo za prostovoljce.« Lani so v Dupljah prvič organizirali terensko krvodajalsko akcijo, letos so jo imeli drugič. »Letošnja je bila avgusta, 138 jih je darovalo kri, kar je precej za tako območje in za čas dopustov. Preden smo začeli terenske akcije, smo dvakrat na leto, spomladi in jeseni, organizirali avtobusni prevoz na Zavod za transfuzijsko medicino v Ljubljano; v prvih letih nas je bilo zelo malo, sčasoma je bil

že en avtobus premalo in smo naročili dva,« je povedala Malovrhova.

Poslanstvo te prostovoljne humanitarne organizacije je tudi obiskovanje starejših nad osemdeset let in težko bolnih, ne glede na starost. »Obiščemo tudi družine, ki imajo pet ali več otrok. Eno veliko družino imamo v Žejah, dve sta v Dupljah,« je še dejala sogovornica in dodala, da so sodelovali tudi na prireditvi Na vasi se dogaja ob občinskem prazniku meseca junija: »Opravili smo kar 149 meritev sladkorja v krvi in holesterola, pred Graščino Duplje pa so člani Kluba mladih OZ RK Kranj ves dan prikazovali oživljanje.« Kot je še poudarila Stanka Malovrh, so imeli že veliko akcij pomoči, kadar je kaj pogorelo. »Zbrana sredstva so bila vedno do zadnjega centa namenjena tistemu, ki se mu je to zgodilo. Ljudje so se izkazali kot zelo solidarni!« je poudarila.

Iz članarine in prostovoljnih prispevkov so kupili defibrilator, ki se uporablja za dovanje električnega sunka osebi, ki je doživela srčni zastoj. »Z njegovo pomočjo lahko rešujejo življenja tudi laiki. Namestili ga bomo na vidno mesto v gasilskem domu v Dupljah predvidoma v oktobru, o čemer bodo sovaščani tudi obveščeni. Ob tej priložnosti bodo člani Kluba mladih OZ RK Kranj znova prikazali oživljanje« je napovedala Stanka Malovrh.

Obletnica muzeja mlinskih kamnov

Pred desetimi leti so tedanji člani Turističnega društva Naklo in Poličarjevi s Police obnovili in odprli muzej v nekdanjem kamnolomu na Poličarjevi kmetiji. Ob desetletnici so pripravili slovesnost.

SUZANA P. KOVAČIČ

Polica – V kamnolomu mlinskih kamnov so kladiva utihnila leta 1975. Franc Puhar, zadnji izdelovalec, se je upokojil, obrt je zamrla zaradi razvoja tehnologije. Iz konglomerata, ki tvori najstarejšo savsko/bistriško teraso, so Puharji sekali mlinske kamne skoraj tristo let. Jožica Puhar je imela nagovor ob odprtju muzeja leta 2003 in znova ob nedavnem praznovanju desete obletnice. »Delo je končal z upokojitvijo moj oče, vsaj sedem generacij Puharjev pa je izdelovalo mlin-

ske kamne,« je povedala in dodala: »Kamnoseki so morali biti praktični, kreativni, sposobni, močne osebnosti. V tem smislu sem očeta opazovala, se naučila, kako se človek znajde s preprostimi stvarmi.«

V kulturnem programu so nastopili Mešani pevski zbor KUD Dobrava Naklo, kvartet Ultima iz Strahinja, harmonikar Brane Fister in dijak Simon Černilec z recitalom. Likovna skupina KUD Dobrava Naklo je pod kozolcem pri Poličarjevih razstavila dela z likovnih kolonij v kamnolomu.

Prelepo muzejsko bivališče, hišica z muzejskim orodjem in fotografijami Jožeta Zaplotnika. Poličarjevi skrbno čuvajo dediščino. / FOTO: MATIC ZORMAN

Mešani pevski zbor KUD Dobrava Naklo je zapel ob odprtju muzeja pred desetimi leti in zapel je tudi ob desetletnici. Obakrat je zbrane nagovorila Jožica Puhar. / FOTO: MATIC ZORMAN

Pečat baročne umetnosti

Tudi letos je Kulturno društvo Tabor Podbrezje ob Dnevih evropske kulturne dediščine v Pirčevem domu na Taboru priredilo tradicionalne, tokrat že osme Taborske dneve.

SAMO LESJAK

Podbrezje – Tokratna rdeča nit je bila baročna umetnost v Podbrezjah: dr. Blaž Resman je predaval o baročnem kiparju Petru Žiwobskem, restavrator Omi Begič je predstavil restavratorsko in pozlatarsko delo obnove vseh treh oltarjev v farni cerkvi sv. Jakoba, na ogled pa je bila tudi fotografska razstava. Na razstavi so na ogled najboljše fotografije udeležencev tečaja digitalne fotografije, ki je potekal spomladi pod mentorstvom Aleša Zdešarja. Fotografije prikazujejo baročne oltarje in notranjost farne cerkve, taborski grič in čudovito okoliško pokrajino.

Taborski dnevi vsako leto skozi zgodovino umetnosti predstavijo pomembna dela in osebnosti domače kulturne dediščine (Trubar, Pleč-

nik, Slomšek ...). Tokrat je bil podrobneje predstavljen kipar poljskega rodu Peter Žiwobski, o katerem je predaval raziskovalec baročne umetnosti pri nas Blaž Resman, ki je kiparjevo življenje in delo opisal v knjigi

O gorenjskem pozno-baročnem kiparstvu je v Pirčevem domu predaval dr. Blaž Resman. / FOTO: MATIC ZORMAN

Kiparstvo poznega baroka na Gorenjskem. Izhajal je prav iz podbreške farne cerkve, kjer je zapuščina kiparjevih oltarjev najcelovitejša. Zaradi težkih zgodovinskih okoliščin je pot Žiwobskega leta 1772 zanesla v Ljublja-

no, kasneje pa v Podbrezje, kjer se je kmalu uveljavil z odličnimi deli. Za podbreško cerkev je iz kakovostnega orehovega lesa izdelal tri oltarje z vsemi svetniki in okrasjem – kipe odlikuje dovršenost telesnih potez, valovitost oblačil in klasična lepota obrazov. Žiwobski, ki je imel svojo delavnico v Srednji vasi, je kmalu začel dobivati naročila za oltarje tudi iz sosednjih župnij, po letu 1786 pa se je v domačih arhivih za njim žal izgubila sled. Oltarji v podbreški farni cerkvi služijo kot glavna referenca in tudi kakovostni vrh baročnega kiparstva na Gorenjskem, zato so tudi letošnji taborski dnevi upravičeno opozorili na to, da si Žiwobski zasluži obravnavo umetnika, ki je odločilno zaznamoval Podbrezje z okolico in jih postavil v središče baročne umetnosti.

MISA s.p. Strahinj 74
4202 NAKLO
RAČUNOVODSKE STORITVE

RAČUNOVODSTVO
Tatjana Mikič
Strahinj 74, 4202 Naklo

Tel.: 04/257 89 00, 041/578 700
Fax: 04/257 89 01
e-pošta: tatjana.mikic@siol.net
www.racunovodstvo-misa.si

UČNE POTI GORENJSKE

Na kolesarskem popotovanju so bili tudi dijaki Biotehniškega centra Naklo z mentorico Mojco Logar. »Na šoli imamo delovno soboto, t. i. eko dan. Nekaj dijakov se je odločilo za kolesarjenje v okviru Vikenda doživetij in veseli smo, da sodelujemo,« je povedala Logarjeva. FOTO: MATIČ ZORMAN

Gostja literarnega večera v rokovnjaškem taboru v gozdu Udin boršta je bila pesnica Ifigenija Simonovič, ki je doživeto prebiralala pesmi iz njene zbirke Kasneje. Pesnica je številnim zbranim okrog ognja sporočila: »Vas ne vidim, vas slutim.« FOTO: PRIMOŽ PIČULIN

Aleš in Tatjana Jerala vodita kmetijo pr Mrkovec v Podbrezjah, na sliki s hčerkama Moniko in Tejo. Osnovni dejavnosti kmetije sta poljedelstvo in sadjarstvo. Tako Jeralovi kot tudi sosede Jegličevi so pogostili kolesarje. FOTO: MATIČ ZORMAN

»V našem ribolovnem revirju so potočna postrv, ameriška postrv ali šarenka, lipan, sulec, občasno tudi potočna zlatovščica, ščuka in klen. Kot zanimivost: najdaljši ujet sulec je meril 122 centimetrov, 80 centimetrov pa je minimalna mera, ko ga smeš ujeti,« je povedal Jože Smolej (levo) v mali šoli sonaravnega ribištva in za smeh dodal: »Velika riba in lepa ženska se dolgo lovita, pa se včasih tudi ne ujmeta.« FOTO: MATIČ ZORMAN

»Ta projekt ima vizijo«

V Graščini Duplje je potekala strokovno-razvojna okrogla miza Krajinski park Udin boršt kot priložnost. Nujno je povezovanje lokalne skupnosti, domačinov, društev, so se strinjali udeleženci. In nujna je sprememba Odloka o spominskem parku Udin boršt, ki je še iz leta 1985.

SUZANA P. KOVAČIČ

Spodnje Duplje – »Danes je začetek projekta, ki bo uspel, če se bo uspelo dogovoriti lokalni skupnosti, domačinom in društvom. Vsi moramo dojeti, da bo brez konsenza ta prostor neuporaben. Zato je želja, da najdemo skupni interes, potem bomo našo skupno zgodbo lahko tudi uspešno tržili,« je izpostavil župan Občine Naklo Marko Mravlja na strokovno-razvojni okrogli mizi Krajinski park Udin boršt kot priložnost. Okrogla miza je potekala v petek popoldne kot uvod v Vikend aktivnih doživetij narave v Udin borštu v čudovitem ambientu Graščine Duplje. »Del Udin boršta je doživel lep razcvet z dejavnostjo Kulturno turističnega društva (KTD) pod Krivo jelko. Občina se želi priključiti tej zgodbi in jo tudi s sodelovanjem Centra za trajnostni razvoj podeželja (CTRP) Kranj nadgraditi, da bo to trajnostno. Udin boršt širše ponuja številne možnosti turističnega razvoja, osebno dejavnosti, npr. športne, kulturne, lahko ponudimo nekaj več tudi šolarjem,« je še dejal Mravlja. Partner v projektu je Občina Trzič, župan Borut Sajovic je izpostavil: »Udin boršt je bil od nekdaj naš skupen in zanimiv, od rokovnjačev naprej. Na eni strani je ponujal zavetje, skrišališče, na drugi resno gospodarsko dejavnost. V tržiški občini smo v okviru skupnega projekta s pomočjo in podporo domačinov odprli Pot treh zvonov.«

Zastarel odlok

Kako torej ohranjati naravne potencialne, v katero smer Udin boršt razvijati, vključevati domača društva, sobodajalce, mlade, ki bi tu videli

»Ta projekt ima vizijo, še ni zaključen, verjetno ga boste nadgradili z vodenimi skupinami. Brez lokalne skupnosti ni nič, brez ljudi, ki v teh krajih živijo, tudi ne. Ne more nekdo tretji peljati razvoja na območju Naklega. Sinergija je, da vam je s projektom uspelo povezati dve lokalni skupnosti, in dokaz, da so zavarovana območja prednost v razvojnem smislu.«

Marko Mravlja: »Gospodarstvo ne more brez lokalne skupnosti in obratno, nobeden pa ne more brez dediščine.« Borut Sajovic: »V projektu sta pomembna duša in srce domačinov.« Uroš Brankovič: »Vesel sem, da se je dogodek Vikend aktivnih doživetij začel, veseli smo odziva. To je sprožilec v širši in dolgoročni razvoj.« FOTO: MATIČ ZORMAN

poslovne priložnosti? »Žal je Odlok o spominskem parku Udin boršt še iz leta 1985. Odlok je zastarel. V njem je opredeljen samo Udin boršt kot spominski park zaradi kulturne dediščine na tem območju, naravoslovna funkcija krajinskega parka je temu pravno podrejena, čeprav je Zakon o ohranjanju narave opredelil to območje za območje državnega pomena. S strani Občine Naklo je že prišla pobuda za spremembo odloka, pristojno ministrstvo je zaprosilo Zavod za varstvo naravne dediščine za strokovne podlage, ki smo jih pripravili leta 2009. Te so žal obležale neke na ministrstvu,« je opozorila Maja Brozovič, strokovna sodelavka kranjske enote Zavoda za varstvo naravne dediščine in nadaljevala: »Ta projekt ima vizijo, še ni zaključen, verjetno ga boste nadgradili z vodenimi skupinami. Brez lokalne skupnosti ni nič, brez ljudi, ki v teh krajih živijo, tudi ne. Ne more nekdo tretji peljati razvoja na območju Naklega.

Sinergija je, da vam je s projektom uspelo povezati dve lokalni skupnosti, in dokaz, da so zavarovana območja prednost v razvojnem smislu.« Okroglo mize sta se udeležila tudi Dušan Ravnihar in Drago Goričan, starešina in tajnik Lovske družine Udenboršt. Ker je območje lovski revir, ju je zanimalo, kakšne aktivnosti se predvidevajo, morda tudi vožnja s štirikolesniki. Izpostavila sta pomen simbioze med naravo, človekom, divjadjo. »Predviden je razvoj mehkega sonaravnega turizma. Naravoslovni turizem, rekreacijski po označenih, omejenih poteh. Da bo tudi lastnikom zasebnih parcel prijazen; že tridnevni Vikend aktivnih doživetij narave v Udin borštu ni v konfliktu ne z lastniki parcel ne z lovsko družino,« je pojasnil Uroš Brankovič iz CTRP Kranj.

Obiskovalci od vsepovsod

Da je že omenjeni odlok zastarel, se je strinjala tudi Mateja Šmid Hribar, sodelavka

Geografskega inštituta Antona Melika in članica KTD pod Krivo jelko: »V resnici je to prepletanje naravne in kulturne dediščine. Proučujemo kraške pojave na tem območju, prav tako pa je živ spomin na rokovnjaštvo, na nesnovno dediščino. Osem dogodkov sva našli s sodelavko z inštituta Matejo Ferk, ki se tradicionalno vsako leto dogajajo v Udin borštu. Pogledali sva vpisno knjigo pri Krivi jelki; leta 2003 je bilo vanjo vpisanih 8024 obiskovalcev, lani 18.645. Poleg Slovenije sva našli obiskovalce še iz desetih drugih držav, iz Slovenije pa iz 91 različnih krajev.« Mateja Šmid Hribar je še opozorila, da je nujen posodobljen odlok z načrtom upravljanja, pristojnostmi, cilji zavarovanja krajinskega parka. Direktorica občinske uprave Občine Naklo Silvana Markič pa je poudarila, da je krajinski park sam po sebi lep, nedotaknjen in da naj se raje kot s preveč informacijskimi tablami ubere bolj pozitiven pristop z ozaveščanjem ljudi.

Maja Brozovič, Zavod za varstvo naravne dediščine, OE Kranj: »Tudi preveč označevalnih tabel lahko pomeni onesnaževanje. Bolje je, da se več razmišlja o učnih poteh v spremstvu izobraženih vodnikov.«

Mimi Rozman, predsednica TD Kokrica: »Žal mi je, ker se občina Kranj ni vključila v ta projekt. Naše društvo je imelo septembra 6. pohod po mamutovi deželi, ki se ga udeležuje vse več ljudi. Radi bi se vam priključili.«

Mateja Šmid Hribar, sodelavka Geografskega inštituta Antona Melika in članica KTD pod Krivo jelko: »Ta prostor je med domačini nekaj posebnega. Veliko se že dogaja, veliko društev pa je treba še povezati.«

UČNE POTI GORENJSKE

Vikend aktivnih doživetij

Udin boršt je med 27. in 29. septembrom oživel z doživlajskimi pohodi po gozdovih, kolesarjenjem po podeželju, okušanjem podeželskih dobrot, delavnicami, druženjem v rokovnjaškem taboru s pesnico, pravljíčarko ...

SUZANA P. KOVAČIČ

Skrivni vidik gozda

Doživlajski pohod po gozdovih Udin boršta in literarni večer v rokovnjaškem taboru je bil prvi aktivni dogodek ob Vikendu aktivnih doživetij narave v Udin borštu med 27. in 29. septembrom. Čeprav je na petkov večer vmes malce zosilo, so se dogodka udeležili skoraj vsi prijavljeni pohodniki vseh starosti. Med najmlajšimi sta bila Orlova, štiriletni Nejc in šestletna Hana iz Spodnjih Dupelj. Najbolj sta bila navdušena nad tem, da sta si v temni noči svetila z lučko. Pohoda sta se udeležila tudi zakonca Janc Jeruc iz Spodnjih Dupelj. »Zelo rada prideva v rokovnjaški tabor v Udin boršt. Meniva, da se je prireditev, ki se dogajajo v domačem kraju ali okolici, treba udeležiti,« sta povedala.

člani Moto kluba Ptički brez gnezda Naklo. Motorje so pustili doma, prišli pa so, ker so, kot je dejal njihov član Janez Pirih – Žana, radi skupaj.

Razgled s kolesa

V soboto dopoldne je bilo vodeno kolesarjenje po dveh označenih trasah na širšem območju Udin boršta. Nezahteven je bil izlet na relaciji Naklo–Cegelnica–Duplje–Udin boršt–Naklo. Drugi je bil zahtevnejši, potekal je po trasi Polica–Okroglo–Podbrezje/Tabor–Duplje, vmes še navkreber po makadamu do Krive jelke. »Namen kolesarjenja ni samo rekreacija, ampak tudi spoznavanje lokalnih znamenitosti in podeželskih dobrot,« je kolesarje, ki so se v soboto ob 13. uri zbrali pri Poličarjevi kmetiji na Polici, nagovoril vodja poti Uroš Brankovič, sodelavec Centra za trajnostni razvoj podeželja Kranj. Andreja Poličar jim je predstavila dejavnost 52 hek-

jitev rib. V Sloveniji nas je registriranih 23 tisoč ribičev, članov ribiških družin. V zadnjem času je precej predvsem mlajših ribičev, ki lovijo v režimu »ujemi in spusti«. Vsak član, ki želi samostojno loviti ribe, mora opraviti ribiški izpit na nivoju države,« je v sobotni mali šoli sonaravnega ribištva v brunarici pri ribniku Žeje udeležencem razlagal dolgoletni ribič Jože Smolej, član Upravnega odbora Ribiške družine (RD) Tržič. V Sloveniji je 64 ribiških družin, in kot je povedal gospodar RD Tržič Janez Čadež, ima njihova družina 208 članov. Vse temelji na prostovoljnem delu. Upravljajo Tržiško Bistrice, revir Save, imajo ribogojnico, v ribnikih Žeje je športni ribolov. V debeli uri je Jože Smolej povedal še veliko zanimivega in predvajal dokumentarni film Sonaravna vzreja potočne postrvi. Sledil je ogled ribi-

Za zaključek: stare modrosti

V nedeljo je bila organizirana naravoslovna učna pot Dežela konglomeratnega krasa. In še ena, prav tako zelo zanimiva. Iztok Geister, pravnik, ornitolog, ekolog, pesnik in pisatelj je strokovno izvedel pohod do Sotočja Save in Tržiške Bistrice. Pridružili so se mu pohodniki, ki jih slabo vreme ni odvrnilo od namena. Postanek je bil na Jurčkovem polju, ki je »delo« Tržiške Bistrice; sive kamnine, ki so jih našli ob izkopu, so stare milijon let. »Od takrat se je zamenjalo več ledenih in medledenih dob. Zdaj smo v medledeni, ki ji bo zagotovo sledila ledena doba,« je pojasnil Geister. Povedal je več o nastanku naklanskega polja pred dobrimi sto tisoč leti in pokazal na Dobravo, zakraselo kamnino. »Bolj pametni so bili ljudje včasih kot danes. Vedeli so,

Janez Peternej iz mesarstva Tišlr iz Podbrezjij je postregel okusen golaž na vseh srečanjih v rokovnjaškem taboru v osrčju Udin boršta. FOTO: PRIMOŽ PIČULIN

Vse kmetije, ki so sodelovale pri vikendu doživetij, so se izkazale kot gostoljubne. Obiskovalcem so pripravile pokušine podeželskih dobrot, posnetek na fotografiji je s Poličarjeve kmetije. FOTO: MATIC ZORMAN

Sobotni popoldan je bil namenjen vodenemu sprehodu ob potoku Želinj, ob ribnikih Race. Vsi dogodki ob vikendu doživetij so bili za udeležence brezplačni. FOTO: MATIC ZORMAN

Pohod po gozdovih Udin boršta sta vodila diplomirana inženirja gozdarstva Jakob Šubic in Tannja Yrska. »Kaj je gozd? Gozd je mir, je brezčasnost, je brezmejen prostor. V njem najdemo sebe. Gozd je tudi terapevtski prostor, ki je zastoj. Udin boršt nama je obema zelo pri srcu; v gozdovih, ki so bolj obiskani, je čutiti poseben odnos človeka do gozda,« sta vodnika opisala doživlajski pohod, ki je bil dejansko namenjen vračanju k človekovi prvobitnosti. Nagrada pohodnikom za osvojeni cilj pri kožaricah v rokovnjaškem taboru je bil okusen vroč golaž iz kotla, ki ga je skuhal Janez Peternej iz mesarstva Tišlr iz Podbrezjij. V pisani družini so bili

tarov velike kmetije, ki jo vodita skupaj z možem, ukvarjajo pa se s poljedelstvom, govedorejo, perutninarstvom, prašičjerejo. »Vse, kar pridelamo in predelamo, ponudimo kupcu,« je povedala. V Podbrezjah so imeli kolesarji kar dva kulinarična postanka. Najprej pri Matijovcu oziroma pri deseti generaciji Jegličev. »Fara ima osemsto prebivalcev, znani smo po živinoreji, poljedelstvu, sadjarstvu. Poleg nas sta v kraju še kmetiji Gregorc in Jerala,« je povedal Janko Jeglič.

Od šole ribištva do pravljíčnega večera

»Prva naloga vsakega ribiča je varstvo narave, usposobljeni člani pa skrbijo tudi za go-

ške sobe v brunarici s trofejami, Janez Čadež in član RD Tržič Uroš Bajič pa sta pokazala, kako poteka izlov rib iz potoka in ribolov v ribniku. Med udeleženci sta bila tudi oče in sin, Janez in Gal Šubic z Mlake pri Kranju. »Na splošno me zanimajo take stvari, rad bi, da tudi sina; da je več v naravi kot za računalnikom,« je povedal oče. Trinajstletni Gal je dodal, da rad opazuje ribe, z zanimanjem pa jih je opazovala tudi štiriletna Ana z Bistrice. Sobotni večer je bil spet večer za druženje ob ognju v rokovnjaškem taboru. Tudi pravljíčno-glasbenega doživetja se je udeležila večina prijavljenih pohodnikov.

da ne smejo iti preblizu vode, da voda jeseni rada poplavi,« je poudaril Iztok Geister in izpostavil vlogo topolov. Ta drevesa imajo izredno moč absorpcije vode, kar je ključno v sušnem obdobju. »Same stare modrosti,« je dodal. Ob sotočju dveh rek, Save in Tržiške Bistrice, je povedal veliko o bogastvu živalskega in rastlinskega sveta. »Ni lepšega kot samoohranitvena moč narave. Človeštvo se proti naravi ne sme bojevati, ampak se mora človeštvo prilagoditi spremembam,« je poudaril. In ker smo se tri dni potepali po Udin borštu, je pojasnil tudi, kaj sploh pomeni Udin boršt: Najeti gozd.

Otroci so se zabavali na ustvarjalni delavnici pod mentorstvom Maje Rogelj. Za izdelavo ptička so material poiskali kar v naravi. Udeleženci na vikendu doživetij so prejeli zloženko o Udin borštu, učni list, pisalo in mapo, rokovnjaško malico, majico in spominsko pripenko. FOTO: MATIC ZORMAN

Pohodniki pod vodstvom Iztoka Geisterja na makadamski poti ob potoku Mlinščica do sotočja Save in Tržiške Bistrice. Potok Mlinščica je rokav Tržiške Bistrice, delo človeških rok. Tod so se nekdanje vrtele vodna kolesa. FOTO: MATIC ZORMAN

ŠOLA, VRTEC

Jesenski mini kros

TANJA ŽGAJNAR

Duplje - Z novim šolskim letom smo se v Vrtcu pri Podružnični šoli Duplje od-

otrok. Mlajši so pretekli krajšo pot, starejši pa so bili kos daljši razdalji. Vsi otroci so se trudili po svojih zmožnostih in pritekli na

cilj. Vsi so bili zmagovalci, ob koncu pa prejeli še medalje. Otroci so bili sproščeni, nasmejnani in ponosni na svoje uspehe.

Vsi so bili zmagovalci.

ločili, da nadaljujemo s programom Mali sonček. Mali sonček je gibalni/športni program, ki je namenjen predšolskim otrokom, njegov namen pa je spodbuditi željo, navado in potrebo po gibanju. Tako smo na sončno dopoldne organizirali Jesenski mini kros, v katerem so sodelovali otroci treh oddelkov v starosti od treh do pet let. Razdelili smo se v tri skupine, se ogreli in pripravili na start. Da je bilo vzdušje še bolj športno, smo poskrbeli z glasnim navijanjem in spodbujanjem. Dolžina proge je bila primerna starosti

Vsi otroci so se trudili po svojih zmožnostih in pritekli na cilj.

Učenci na jezikovnem potovanju

V osnovni šoli Naklo so Evropski dan jezikov minuli četrtek zaznamovali s kulturnim dnevom, v okviru katerega so spoznavali jezikovno in kulturno raznolikost Evrope.

MATEJA RANT

Spoznavanje evropskih jezikov in kultur so si zamislili kot jezikovno potovanje. Skupaj z učitelji, ki so prevzeli vlogo vodičev, so se ustavili na devetih postajah, ki so jih razporedili po vsej šoli, na njih pa si je bilo mogoče ogledati, kar so učenci ustvarili na dopoldanskih delavnicah, na katerih so spoznavali 14 evropskih jezikov. »Prek različnih dejavnosti so ugotovili, da je jezik zelo širok pojem, saj so ga lahko gledali, poslušali in celo okušali,« je razložila profesorica nemškega jezika Maruša Jazbec Colja.

Na delavnicah, ki so jih pripravili za učence od četrtega do devetega razreda, so spoznavali bogastvo in večplastnost jezikov, se seznanili z jeziki sosednjih in nekaterih drugih evropskih držav in osvojili tudi osnovne sporazumevalne fraze v teh jezikih. Osvežili in dopolnili so svoje poznavanje znamenitosti in posebnosti posameznih držav ter spoznali in celo okusili njihove kulinarične specialitete, kot so francoski brioshi, angleški mafini, avstrijski slivovi cmoki ali grška solata. Učenci 4. in 5. razredov so izdelali »jezi-

kovne kovčke«, ki so jih namesto z oblačili napolnili s frazami v angleščini in jezikih naših sosednjih držav. Naučili so se tudi pesmico Mojster Jaka v različnih jezikih. Šestošolci so med drugim izdelali mavrične jezikovne ribice. Poiškati so morali pet svojih

jezikov, saj so jih obiskali predstavniki društva Auris, niso pa pozabili niti na slovenski jezik, saj so se devetošolci posvetili slovenskim narečjem. Učenci so razen tega izdelali zastave evropskih držav in po šoli razobesili plakate z znanimi osebnostmi in zname-

Učenci so grški jezik tudi »okušali« prek grške solate, ki so jo sami izdelali.

najlepših besed, jih prevesti v štiri tuje jezike in jih vpisati v luske mavrične ribice. Sedmošolci so se seznanili tudi z znakovnim

nitostmi evropskih držav in njihovih prestolnic, ki so jih dopolnili z osnovnimi frazami v jeziku predstavljenih držav.

Prilagajanje na vrtec

MAG. GABRIJELA MASTEN, POMOČNICA RAVNATELJA IN SVETOVALNA DELAVKA, S HČERKO HANO

Vstop v vrtec je za otroka in tudi za starše velika sprememba, naj gre za malčka ali starejšega otroka. Za otroka je to stresna situacija, saj je običajno prvič sam v večji skupini otrok in dalj časa odsoten od oseb, na katere je navezan. Z medsebojnim sodelovanjem lahko poskrbimo, da se bo otrok ob vstopu v vrtec kar najbolje počutil in se uspešno prilagodil na novo okolje. Ko bo otrok novo okolje sprejel, se bo počutil varnega in bo rad prihajal v vrtec.

Otroci se na novo okolje oziroma situacijo zelo različno odzovejo. Dobro je, da smo že vnaprej pripravljeni na nekaj prilagoditvenih težav (otroci ob ločitvi jokajo, se držijo staršev, so občutljivi, nemirni in utrujeni, težje zaspijo in slabše jedo oz. odklanjajo hrano, lahko tudi starše). Te so pogostejše in najbolj intenzivne v prvih dneh bivanja v vrtcu. Običajno velika večina otrok naj-

hujšo krizo brez posledic »preboli« v 14 dneh, pri nekaterih traja lahko tudi ves mesec. V primeru, da večje težave trajajo več kot mesec oz. dva, pa se priporoča posvetovanje pri ustreznih strokovnih službah.

Pri nekaterih otrocih, ki vrtec ob vstopu dobro sprejmejo, se težave lahko pojavijo šele kasneje, ampak hitro minejo. Če otrok ne kaže izrazitih težav, to še ne pomeni, da ne doživlja stiske, prav tako potrebuje vašo pozornost in podporo.

Kako se bo otrok odzival na vstop v vrtec vplivajo različni dejavniki: starost in osebnostne značilnosti otroka, prirojena otrokova temperamentna odzivnost, doživljanje staršev, predhodne izkušnje, značilnosti okolja ipd. Tako so otroci, ki se na vrtec »navadijo« že v nekaj dneh, drugi so na začetku navdušeni, po kakšnih treh tednih pa jih komaj spravite v vrtec. Otroci lahko naredijo tudi korak na-

zaj v razvoju, spet začnejo lulati v hlačke ali zahtevajo dudo, ki so se je že odvadili. Nekaterim otrokom pade odpornost in postanejo bolj občutljivi na bolezn. Vse težave so prehodne in pri večini otrok hitro minejo.

Naravno je, da se otrok oklepa staršev in kaže morda druge prilagoditvene težave. Če je otrok redno v stiski, ko pride v vrtec, mu bo morda v uteho, če bo imel s seboj kakšno priljubljeno igračo ali nekaj, kar ga bo spominjalo na starša (na primer ruta, ki diši po mami).

Pri vsem tem je najučinkoviteje, da znajo starši in vzgojitelji skupaj najti rešitev. Starši, zlasti matere, imajo nemalokrat težave z ločitvijo od svojih otrok. Morda so celo razočarane, če se otrok brezbržno poslovi od njih. Treba je premisliti tudi o svojih občutkih, ki jih doživljamo ob odhodu otroka v vrtec. Če mama zaupa v vrtec, bo to

čutil tudi otrok in se temu primerno odzval. Starši pogosto oddajo otroka v vrtec s pretiranim strahom in otrok to čuti. Otroku pomaga, če vidi in čuti, da se starši, vzgojiteljica in pomočnica vzgojiteljice dobro razumejo. Vprašajte vse, kar vas zanima, kar vas skrbi, kajti vaše zaupanje v vrtec se prenaša tudi na otroka.

Lažje vključevanje bomo otroku omogočili, če bo otrok redno prihajal v vrtec. Otroku postane del skupine in oblikovati se začnejo prva prijateljstva. Če otroka ni v vrtcu, ga drugi otroci, prijatelji pogrešajo. In ravno v tem je čar vrtca – oblikovanje prijateljskih vezi ter veččin sodelovanja, pogajanja, usklajevanja, reševanja problemov in iskanja svojega mesta v razvijajoči se skupini, skupnosti.

Po daljši odsotnosti iz vrtca otrok spet potrebuje čas, da se navadi. Sploh v tem času (prve dni) je pomembno, da

poskrbimo, da otroka ne pustimo do zadnje minute v vrtcu.

V današnjem času je nasploh izrednega pomena, da si znamo skupaj z otroki privoščiti oddih, se odpraviti od doma (četudi za kratek čas) – na svež zrak, sonce – da kakovostno preživimo čas skupaj. Od časa do časa pa je prav, da si »napolnimo baterije« tudi odrasli in si vzamemo čas samo zase ter brez otrok počnemo nekaj, kar nas sprošča in v čemer uživamo. Če smo sami v stresu, se to namreč hitro prenese tudi na otroka, česar se morda niti ne zavedamo. Popolnoma brezplačno zdravilo pa je zagotovo humor, ki ga naši otroci tako zelo in neskončno potrebujejo. Otroci sicer potrebujejo skrbne starše, potrebujejo pa tudi smeh in čisto preproste, vsakdanje hece – tudi takrat, ko gre navidezno vse narobe – takrat morda še najbolj, da pozabijo na pereče težave.

ŠOLA

Odeti v tople barve

Občinski svetniki so soglašali, da imajo v obeh podružničnih šolah v Občini Naklo še naprej nadstandarden pouk. V šolah pa pravijo, da so veseli, da se tudi gradi, ker vedo, da bo potem bolje.

SUZANA P. KOVAČIČ

Podbrezje, Duplje – Občinski svetniki so na nedavni izredni seji soglasno sprejeli sklep, da bodo iz občinskega proračuna za šolo v Dupljah za izvajanje nadstandardne oblike pouka namenili 1652,03 evra na mesec, za Podbrezje pa 998,12 evra na mesec. Glede na normative država ne prispeva celotnega stroška dela v podružničnih šolah. To v praksi pomeni, da se pouk pri temeljnih predmetih, kot sta slovenščina in matematika, večinoma izvaja v nekombiniranih oddelkih. Na ta način so učenci deležni popolne učiteljeve pozornosti in ustrežnejšega delovnega okolja. Vodja

PŠ Podbrezje Mateja Jarc se je svetnikom zahvalila, ker so znova pokazali poslušnost za kakovost izobraževanja otrok, poleg tega je še povedala: »Vesela sem, da se je občina Naklo kot ustanoviteljica odločila za energetske sanacije PŠ Podbrezje, ki je bila 16. septembra stara sto let. Opaziti je, da je šola dobila novo zunanjo podobo, novo zunanjo »srajčico«, poleg tega na novo pobeljene stene v notranjosti šole v nežno zelenih in rumenih odtenkih pričarajo v šoli še večjo toplino. V razredih je na novo opaziti tudi radiatorne, ki so varčnejši od predhodnih, in svetila, ki ustrezno osvetljujejo učilnice. Potrpežljivo čakamo, da se dela uspe-

šno zaključijo in da odpremo prenovljeno šolsko zgradbo, zato se že pripravljamo na proslavo ob stoletnici šolske zgradbe, ki naj bi bila oktobra.«

V PŠ Duplje je skupaj s petimi oddelki vrtca čez devetdeset otrok. Tudi pri njih še poteka sanacija. Vodja šole Mihaela Križaj Trebušak je povedala, da pouk izvajajo nemoteno, eden od staršev pa je na ponedeljkovo jutro dejal, da so tudi oni gradili doma in se je bilo treba temu pač prilagoditi. »Od prizidka smo ločeni z začasno steno, v prizidku, ki ga še delajo, bodo klet, kurilnica, shramba, garderoba za zaposlene, v pritličju bo nova kuhinja z jedilnico, v nadstro-

pju sanitarije, knjižnica in velika učilnica za prvi razred. Dela naj bi zaključili do konca oktobra. Dobili bomo tudi precej večje parkirišče. V drugi gradbeni fazi čez poletje prihodnje leto se bosta deloma uredili še vzhodna in južna stran, s katere je zdaj začasen vhod v šolo in vrtce. Na podstrehi bomo dobili zbornico in še eno učilnico. Veseli smo, da se dela in gradi, ker vemo, da bo potem bolje.« Otroci v jutranjem varstvu: Sara, Manca, Neža, Metka, Rok se niso dali motiti, ko sem jih povprašala, kako se jim kaj zdi, ko se gradi okoli njih. Bolj jih zanimajo risanje, igranje s kockami, pisanje nalog.

Prvošolčki v PŠ Podbrezje Patricija, Andraž, Lara, Gaber, Monika, Zala, Nika. Gaber je povedal, da se je zelo veselil prvega šolskega dne, Patricija je komaj čakala, da bodo risali, Monika, Lara in Nika so navdušene nad učenjem številčk, Andraž rad riše in barva. Monika je še povedala, da so se pri pouku ravno učili kratke in dolge besede. Prav vsi pa se še radi igrajo, tudi v šoli

Čebelarški mojster Janez

Med prvimi osmimi čebelarji, ki so pridobili naziv čebelarški mojster, je tudi Janez Markič iz Nakla.

CVETO ZAPLOTNIK

Naklo – V okviru Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije je ob koncu avgusta prvih osem čebelarjev v Sloveniji uspešno opravilo praktični izpit za čebelarškega mojstra in s tem tudi sklenilo približno leto in pol dolgo izobraževanje. Naziv čebelarški mojster si je pridobil tudi **Janez Markič iz Nakla**. Janez je v čebelarstvu že približno deset let, a najprej je navezal dobre stike s čebelarji in se izobraževal, šele nato si je pred šestimi leti v sadovnjaku v Podbrezjah uredil tudi čebelnjak. Začel je s štirimi panji, največ jih

sti gozdni, v ponudbi pa so tudi propolis, kreme, medeno žganje, medeni liker ... Janez je po izobrazbi elektroinženir, sedemindvajset let je delal v Elektro Gorenjska in nato pet let učil v Tehniškem šolskem centru Kranj, pred tremi leti je zaradi zmanjšanja vpisa dijakov ostal brez redne zaposlitve. »Iščem službo, a pri dvainpetdesetih letih ni velike možnosti. Na elektro področju je velika zasičenost s kadrom, večjo perspektivo vidim v čebelarstvu, v živilski industriji,« pravi in dodaja, da se je za izobraževanje za čebelarškega mojstra odločil zato, da bi pogolobil zna-

Prejšnji ponedeljek zjutraj so imeli tudi v Podružnični šoli Duplje športni dan. Na fotografiji so učenci in učiteljice tretjega, četrtega in petega razreda na vrhu Mohorja. / FOTO: TANJA KOKALJ

Lep sprejem prvošolcev

Drugi september je bil tudi za naklanske prvošolčke poseben dan. Letos je kar 60 malčkov prvič prestopilo šolski prag; 36 v Osnovni šoli Naklo, 7 v Podružnični šoli v Podbrezjah in kar 17 v Podružnični šoli v Dupljah.

TINA BENEDIČIČ

Vse prvošolce je ob 15. uri v avli OŠ Naklo lepo pozdravil in sprejel ravnatelj Milan Bohinec. »Danes je za vas, dragi prvošolčki, poseben dan. Skozi velika vrata znanja vstopate v svet učenosti, kjer se bo začela tkati nova devetletna zgodba. Sedaj odgovornost nosimo vsi; vi, vaši starši in pa seveda učiteljice, ki bodo svoje znanje in izkušnje delile z vami.« Zbrane v šolski avli je pozdravil tudi župan Marko Mravlja, ki je staršem položil na srce, naj vedno poslušajo svoje otroke, jim pomagajo ter jim stojijo ob strani, malčkom pa je pri izobraževanju zaželel veliko uspeha. Hkrati je poudaril tudi to, da so na občini ponosni prav na vse

osnovnošolce in da se vsako leto veselijo sprejema odličnih učencev.

Da bi bil vstop v novo šolsko leto čim lepši, so starejši učenci najmlajšim pripravili posebno presenečenje.

Da bi bil vstop v novo šolsko leto čim lepši, so starejši učenci najmlajšim pripravili posebno presenečenje. / FOTO: KSENIJA BUCALO

pravili posebno presenečenje. Pod mentorstvom učiteljic Lidije in Andreje so odigrali igrice o razvoju gosenic, ki odraščajo, s tem pa potujejo skozi različna življenjska obdobja. Iz majhnega zraste veliko; tudi naklanski prvošolčki bodo odrasli in s svojim znanjem in osebnostjo v šoli pustili svoj edinstven in neponovljiv pečat.

Čebelarški mojster Janez Markič iz Nakla

je imel osemindvajset, trenutno jih ima devetnajst, od tega deset v prevoznem kontejnerju na sotočju Save in Tržiške Bistrice. »Letošnja letina je povprečna. Na začetku leta je bilo slabo, nato je bila suša, zdaj, na jesen, je paša odlična,« pravi Janez in dodaja, da je v njegovem čebelarstvu najpomembnejši med, še zla-

nje in si izboljšal zaposlitvene možnosti. »Ko imaš čebele, je takoj veliko problemov, ob katerih spoznaš, da bi potreboval še več znanja,« pravi Janez, ki je tudi čebelarški preglednik. »senzorik« medu ter član kranjskega in nakelskega čebelarškega društva, kjer je tudi blagajnik, praporščak in skrbnik pašnih redov.

MLADI

FOTO: NEJC BALANTIČ

FOTO: NEJC BALANTIČ

FOTO: NEJC BALANTIČ

Nejc in Glorija

Nejc Balantič se predstavlja z razstavo fotografij na temo Glorija. Tematika sledi naravnemu toku vsakdanjih opravil sedemletne deklice Glorije, ki je zbolela za mišično distrofijo. Fotografija poskuša odkriti dekličino dobrosrčnost in nežnost, ki jo trosi med svoje najbližje in med vse, ki srečajo njen pogled.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – Sedemletna Glorija je prvošolka, a bolj kot prvega šolskega dne se je veselila odprtja fotografske razstave v Univerzitetnem rehabilitacijskem inštitutu RS Soča v Ljubljani, v kateri je imela glavno vlogo. Mladi in že večkrat nagradjeni fotograf, dijak tretjega letnika Gimnazije Kranj Nejc Balantič je sledil naravnemu toku vsakdanjih opravil Glorije, ki so ji pri dveh letih in pol diagnosticirali mišično distrofijo. Nejcove fotografije poskušajo odkriti dekličino dobrosrčnost in nežnost, ki jo trosi med svoje najbližje in med vse, ki srečajo njen pogled. Glorija z neskončno zavzetostjo in resnostjo prepleta vsakdanje radosti s priporočenimi vajami doma in v Soči, Inštitutu za rehabilitacijo RS v Ljubljani.

Razstavljene fotografije so črno-bele in barvne. Tokratna Nejcova fotografija poskuša biti pripovedna in razmišljajoča z vključevanjem dinamične kompozicije, ki sledi njegovi pripovedi o deklici Gloriji. Ko so ga vprašali, zakaj se je odločil za tovrstno temo, je od-

Njec Balantič z Glorijo in njenim bratom Gregijem / FOTO: GORAZD KAVČIČ

govoril: »Pred štirimi leti sem imel možnost, da sem sodeloval pri pripravi knjige Plavanje in druge oblike gibanja distrofikov v vodi. Takrat sem se prvič seznanil s pravo rehabilitacijo. Matjaž Bartol in Matej Plevnik sta v bazenu prikazovala najrazličnejše tehnike plavanja in sem si rekel, da bi to te-

matiko želel še kdaj prikazati tudi ljudem, ki tega ne poznajo.« Nejc Glorije prej ni poznal, s prof. Zupanom sta se po naključju nekoč dotaknila tudi rehabilitacije pri otrocih. Pogovor je nanesel na Glorijo in tako so prvi dogovori stekli s pomočjo njene zdravnice Katje Groleger Sršen. »Glorija je

čudovit otrok. Smeji se, tudi nagaja, ima veliko prijateljev. Je vse, le hoditi ne more,« je ob odprtju razstave dejala njena mama Stanika. Odprtja razstave, ki je bila na ogled do konca septembra, je z glasbenim nastopom popestrila Fanika Križaj. Tako Nejc kot Fanička sta doma iz Nakla.

AVDICIJA ZA VSTOP V ŽENSKI PEVSKI ZBOR PLAMENKE PREDDVOR

Pozdravljene vse, ki radi pejete!

Ženski pevski zbor Plamenke želi v svojo sestavo sprejeti nekaj pevk. Zaželeno je, da aktivno ali ljubiteljsko pejete ali ste pred kratkim pele v zboru.

Smo družina 14 pevk, ki nastopa ob raznih priložnostih. Nekatere nastope si lahko ogledate na portalu Youtube www.youtube.com/user/zpzplamenkepreddvor.

Če torej iščeš družbo veselih in živahnih deklet ter z njimi želiš pevsko poustvarjati, je priložnost, da se nam pridružiš.

Več informacij dobite pri zborovodkinji Sonji na telefonu 041 636 061.

Plamenke so rož'ce, Plamenke so pevke, Plamenke so glasba in pesem.

Petje je največji užitek

Domen Križaj, baritonist

NEŽA ROZMAN

Domen Križaj je skoraj 24-letni Nakljanec, ki svoje življenje posveča petju. Domen je izbral zanimivo življenjsko pot. Študira namreč medicino na medicinski fakulteti v Ljubljani, vzporedno pa se je odločil še za študij solopetja na Akademiji za glasbo, kjer ga poučuje doc. Matjaž Robavs. Pravi, da se je s petjem začel ukvarjati že v mladih letih, za solo petje pa se je navdušil v srednji šoli. Da je do vpisa na akademijo sploh prišlo, je poskrbel sam, ko je na hodniku svoje srednje šole zagledal Matjaža Robavs, ga pocukal za rokav in tako dobil priložnost za avdicijo. S svojim glasom sedaj navdušuje tudi v tujini. V svojem življenju tako Domen Križaj združuje dva zahtevna študija. Na vprašanje, kako mu jih uspe uskladiti, se zasmije in prizna, da težko. Vendar pravi, da so na obeh fakultetah zelo razumevali glede njegovega

natrpanega urnika. Pri tem dodaja: »Nekoč me je profesorica za nemščino vprašala ravno to, kako mi uspe; sem odvrnil, da »špricam« tukaj in tam, pa se je le zasmejala in odvrnila, da je bolje potem, da »špricam« ure nemščine na akademiji kot pa predavanja na medicini.« Kot zelo pomembne pri študiju izpostavi prijatelje in sošolce, ki mu vedno priskočijo na pomoč. Čeprav mu medicina vzame veliko več časa in mu je v veselje, pa pravi, da ga v tem trenutku petje »veliko bolj mika« in v njem tudi najbolj uživa. V svetu glasbe se je dobro znašel. Za svoje petje je prejel številne nagrade, tako doma kot v tujini. Najbolj odmevna pa je zagotovo nagrada Mednarodne poletne akademije Mozarteum iz Salzburga, kjer se je kot nagrajenec predstavil tudi na Salzburških slavnostnih igrah, na katerih je nastopal tudi letos. Najraje prepeva Mozarta, saj zanj velja za velikega moj-

stra, ki je odlično znal vpetlji besedilo v glasbo, in jo, kot pravi sam, znal tudi podpreti na pravih mestih. Mozart mu daje veliko zabave, vendar mu hkrati vsakič pomeni tudi izziv. Poleg opernih arij se rad loti tudi prepevanja samospelov, skladb za pevca in klavir, nastopa pa le sam. Ob širokem poznavanju svetovne glasbe pa Domen ceni tudi domače skladatelje in pove, da se zaveda, kakšne mojstrovine so ustvarili naši predniki. Pravi pa tudi, da še vedno rad poprime za kitaro, ki jo igra že od mladosti. Kam ga bo zanesla pot v prihodnje, še ne ve, »vsa vrata so še odprta« še doda. Želi si še večkrat v tujino, saj je tam spoznal, kako se stvarjem streže. »Slovenija je majhna in ima majhen trg, predvsem glede opere. V tujini pa vidiš čisto drugačno sliko, publika je večja, veliko več denarja je na voljo. To je prava industrija,« razlaga. Trenutno ostaja doma in sodeluje pri pripravah na

Za svoje petje je Domen Križaj prejel številne nagrade, tako doma kot v tujini. / FOTO: JOŽE KOŠNJEK

operno predstavo, ki bo na ogled januarja prihodnje leto. Ves čas pa nastopa tudi na manjših koncertih in se pripravlja na različna tekmovanja. Ob napornem študiju pa mu ostane še nekaj prostega časa, ki ga preživi s prijatelji in družino. Ob vseh uspehih, ki jih dosegajo, ostaja Domen preprost in iskren fant, ki zase pravi »da je, ko ima kaj časa, najraje med ljudmi«. Kdaj pa ga bomo lahko slišali v Naklem? Kmalu, zapel nam bo že v začetku oktobra.

ZANIMIVOSTI

Sedmi na svetovnem prvenstvu

Sandi Novak navkljub hudi možganski poškodbi in izgubi vida dokazuje, da se z delom, vztrajnostjo in pozitivno naravnostjo premaga obup in še veliko doseže. V Lyonu na svetovnem prvenstvu v atletiki za invalide je tekel svoj prvi elitni maraton in zasedel odlično sedmo mesto. Maraton je bil zelo težak, kljub temu je izboljšal svoj osebni rekord.

SUZANA P. KOVAČIČ

Zgornje Duplje – Sandi Novak je bil garač že pred letom 2005, preden se je na fantovščini nanj zvrnil težek križ in je ta nesrečen dogodek pustil trajne posledice, hudo možgansko poškodbo in izgubo vida. Bil je mizar, po cele dneve je delal. »Ko sem se po nezgodi zbudil iz kome, počasi okrevam v rehabilitacijskem centru Soča, sem moral dobiti motivacijo, da bom za nekaj živel,« je povedal. Izziv je našel v teku. Sandi ima veliko srečo, ker ima iskrene sopotnike. Od nezgode naprej mu stoji ob strani brat z družino. Njegov zelo dober prijatelj je Primož Černilec. »S Sandijem se pozna že od prej, ko je bil še videč. Ko je po nesreči prišel nekako k sebi, je moral iskati izziv, ki ga bo sploh obdržal pri življenju, da bo lahko normalno živel naprej. Odločil se je za šport. Nekoč je prišel k meni in mi rekel, greva teč na 21 kilometrov. Ampak že čez 14 dni je prišel in rekel, pojdiva kar na 42 kilometrov. Začel sem trenirati, pa sem ugotovil, da bom sam to razdaljo težko pretekel, Sandija

je treba zraven še voditi. Na pomoč sem poklical Klemen Trilerja in smo skupaj odtekli prvi maraton. To je bilo pred šestimi leti.« Sandi Novak je ostal garač. Neomajna volja in vztrajen trening so štiridesetletnika popeljali v Lyon v Francijo, kjer je poleti potekalo svetovno prvenstvo v atletiki za invalide. »To svetovno prvenstvo je velik projekt, ki ga na dve leti organizira IPC (med-

narodni paraolimpijski komite). Za nastop je moral Sandi odteči tudi A-normo, kar mu je uspelo lani v Hannoveru,« je povedal Primož Černilec. Sandi Novak glede na poškodbo potrebuje veliko pomoči, zato so ustanovili skupino Sandija Novaka, ki ga poleg njega sestavljata trener in sotekač Roman Kejžar, pomočnik trenerja in vodja ekipe Primož Černilec. Vsi trije so bili v Lyonu.

Spomladi 2012 je Sandi začel sodelovati z najboljšim slovenskim maratoncem Romanom Kejžarjem. »Primož Černilec me je poklical, povedal Sandijevo zgodbo in me vprašal, če bi bil pripravljen pomagati kot trener. Ravno v tistem času so se odpravljali na maraton v Hannover in sem sodeloval pri zadnjem delu priprav,« je povedal Roman Kejžar, ki je svojo maratonsko kariero

Od leve: Roman Kejžar, Sandi Novak in Primož Černilec / FOTO: TINA DOKL

Njegov naslednji večji izziv je evropsko prvenstvo, ki bo prihodnje leto v Angliji, čez dve leti je naslednje svetovno prvenstvo v Dohi. Sandi se bo udeležil več tekmovanj doma in v tujini, letos verjetno še polmaratonov v Slovenskih Konjicah, Ljubljani, italijanski Palmanovi ...

zaključil leta 2009, sodelovanje s Sandijem pa sprejel kot izziv in hkrati obvezo. Norma (A) za nastop na svetovnem prvenstvu je 3 ure in 10 minut za slepe tekače. Že v Hannoveru je Sandi tekel 3 ure in 3 sekunde. V Lyonu je rezultat izboljšal še za 3 minute 7 sekund. »Treningi so res kar naporni. Veliko treniram doma na tekalnih stazah; dve imam, ena je že v zelo slabem stanju, druga je malenkost boljša. Najlaže namreč na domačem dvorišču naredim trening, že zaradi logistike,« je pojasnil. Zelo mu gredo nasproti tudi v kranjskem Centru Korak, v katerega je vključen od leta 2006, saj so mu omogočili nemoteno pripravo na svetovno prvenstvo. Sodeluje tudi z zdravnikom Bojanom Knapom, ki skrbi za Sandi-

jevo prehrano, in z energetskim terapevtom Mihaelom Petkom. Pri medobčinskem Društvu slepih in slabovidnih Kranj ima Sandi Novak odprt transakcijski račun, na katerega mu ljudje dobre volje lahko nakažejo kak prostovoljni prispevek. Številka računa A banke je 05100-8010547578, s pripisom za Sandija Novaka. »Živim od skromne pokojnine, stroški za nastope na tekmovanjih, za opremo, napitke in druge dodatke pa se kar naberejo,« je pojasnil. V tem času je nekaj denarja za Sandija donirala tudi občina Naklo. Sandijeva zgodba je neverjetno pozitivna. Od tistega, kar je doživel, do sem, kamor je prišel, obkrožen s preprostimi in dobrimi ljudmi

"Zorimo in odpademo kot zrela jabolka"

V Domu starejših občanov v Naklem prebiva okoli štirideset starejših, med njimi je tudi Franciška Grujič, 93-letna upokojena medicinska sestra.

NEŽA ROZMAN

Naklo – Mineva že peto leto, odkar so v Naklem odprli dom starejših občanov. V njem prebiva okoli štirideset starejših, med njimi je tudi Franciška Grujič. Gospa Franciška je 93-letna upokojena medicinska sestra, ki v domu živi že četrto leto, sicer pa je domačinka, prihaja namreč iz Podbrezj. Kljub težki bolezni, ki ji zadnje čase povzroča vedno več težav, pa ostaja izredno optimistična in dobre volje. Z veseljem je privolila v pogovor, kjer smo jo povprašali o njenem življenju v domu. V prostem času šiva, se ukvarja z rožami, z veseljem pa pokaže tudi svoje paradiznike, ki jih goji na balkonu. V sobi biva sama, zato si proste trenutke popestri z gledanjem televizije. »Najraje si pogledam kakšno nadaljevanko,« pravi in pri

tem začne opisovati dogajanje v nadaljevanki, ki je ravno na sporedu. »Brati pa več ne morem. Včasih sem brala do štirih zjutraj, potem sem pa ob pol šestih težko vstala za v službo,« se zasmije in doda, da ji oči ne služijo več tako dobro kot nekoč. Pove še, da tudi v domu skrbijo, da jim ni nikoli dolgčas. Zanje organizirajo različne bralne večere, kvize, delavnice, vsak dan pa se dobijo tudi na čaju, kjer lahko malce poklepetajo. V domu ni spoznala veliko novih ljudi, pa vendar pozna nekaj dragih prijateljev. Pri tem še doda, da vseskozi opaža, da jih je vedno manj, ko se zberejo pri čaju. »Ja, kaj hočeš takšno je življenje. Tudi to se enkrat konča,« zardi in doda še: »Ljudje zorimo, potem pa na koncu odpademo kot zrela jabolka.« Ob pripovedovanju o družini in vnukih se spomni tudi

Franciška Grujič

svoje mladosti in časov, ko je bila še zaposlena in tako pri vsaki pripovedi doda še kakšno anekdoto iz preteklosti. Vsepovsod po sobi ima tudi slike svojih pravnikov, ki jo zelo radi obiščejo. Sicer ne bi ničesar spremi-

njala, razen svojega zdravja. »Lahko bi bilo tudi slabše,« se zasmije in prizna, da tu in tam najde kakšno napako v delovanju doma, pa vendar je z delavci zelo zadovoljna. Dejala je, da bi bilo sestram treba izkazati posebno čast, ker tako potrpežljivo skrbijo za starejše, za katere pa po njenih besedah ni prav lahko skrbeti. »Ampak ni nikjer kot doma. Seveda me daje domotožje. Pogrešam svojo hišo in družino,« je z nekoliko solznimi očmi dejala Franciška. Čeprav je televizija zdaj del njenega vsakdana, pa Franciška Grujič pravi, da so računalniki popolnoma uničili našo družbo. Zato gre raje malo ven. Pred domom ima tudi svoj vrtiček, na katerega je zelo ponosna. Želi si, da bi tako zdrava ostala do konca svojega življenja, saj trenutno še vedno lahko skrbi sama zase.

Ko boste v roke prijeli drugi del knjige **Dva požrešna Italijana** in jo prelistali, se vam bodo pocedile sline ob čudovitih fotografijah jedi iz različnih italijanskih pokrajin in nemudoma boste želeli poprijeti za kuhalnico. Skratka, vaši jedilniki bodo obogatili za 80 novih okusnih jedi.

Redna cena trdo vezane knjige je 26,90 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le

22
EUR
* poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Splača se biti naročnik Gorenjskega glasa

Gorenjski Glas

Pokličite 04/201 42 41 ali pišite: narocnine@g-glas.si

ZANIMIVOSTI

PODBREZJE

»Podbreški lokalni prevoz«

Blaž Urbanc si je zamislil posrečen hobi, ki ga je poimenoval kar Podbreški lokalni prevoz s prihodi in odhodi po želji. Tole je rečeno bolj za šalo, saj upokojenec Blaž Urbanc s kobiljo Kati in doma predelanim vozom ne služi, ampak s tem, ko zapelje triletnega vnuka Nika in še kakšnega otroka iz vasi, otrokom naredi predvsem veliko veselja. »S tem res ne bi obogatel kot veliki kmetje,« v smehu pove Urbanc in doda, da ga v fotoaparatu pogosto »ujamejo« tujci, ker se jim zdi to zanimivo. S. K.

FOTO: OSEBNI ARHIV BLAŽA URBANCA

NAKLO

Srečanje turističnih delavcev

V soboto, 5. oktobra, ob 19. uri bo v Domu Janeza Filipiča v Naklem srečanje turističnih delavcev, ki ga organizira Turistično društvo Naklo pod okriljem Gorenjske turistične zveze. Podelili bodo priznanja "najlepšim" iz akcije Vrnimo gorenjski nagelj na gorenjske balkone in okna, priznanja najbolj zaslužnim turističnim delavcem z Gorenjske in priznanja za najlepše urejene kraje na Gorenjskem v več kategorijah. Ob 20. uri bo sledil zabavni del v hotelu Marinšek. S. K.

V izboru za najlepší gorenjski balkon sta tudi oskrbnika kočice na Dolgi njivi pod Košuto Mateja in Matjaž Kleindienst, sicer doma iz Naklega. / FOTO: SUZANA P. KOVAČIČ

Pogrebna služba
MEŽNAR
 www.meznar.com
 041 922 716

V pogrebni službi MEŽNAR smo dosegljivi 24 ur/dan, 7 dni v tednu. Nudimo vam ugodne pogrebne storitve tako v Občini Naklo, kot tudi v Občini Tržič ter v drugih krajih na gorenjskem. Pogrebno svečanost izvajamo na pokopališčih v Naklem, Dupljah, Podbrezjah, Predosljah, Šenčurju, Begunjah, Lescah, Lešah, Dol pri Ljubljani, ... **Brezplačno** vam uredimo vso potrebno dokumentacijo, kot tudi povečavo slike pokojne/-ga ter primeren okvir zanjo.

Za vse skrbi in potrebne poti poskrbimo mi. Zaupali so nam mnogi, zaupajte nam še vi.

Pogrebna služba MEŽNAR

Na planini pod Krnom

Ljubitelji hoje in dobre družbe iz Dupelj so avgusta tretjič obiskali »svojo« planino Duplje pri Krnskih jezerih pod Krnom. Pohodnikov je bilo tokrat osemdeset.

JOŽE KOŠNJEK

Duplje – Leta 1993, ob stoti obletnici planinstva v Sloveniji, so Dupljanci prvič obiskali planino Duplje, ki leži 1400 metrov visoko pri Krnskih jezerih pod Krnom. Ime je povežalo gorenjsko vas in primorsko planino. Deset let kasneje, leta 2003, so Dupljanci krenili na »svojo« planino drugič. Takrat je bilo pohodnikov kar 120! V soboto, 17. avgusta, pa so bili Dupljanci, ki so se jim pridružili tudi nekateri ljubitelji gora iz sosednjih vasi, spet zgodaj pokonci. Kar osemdeset jih je odšlo na tretji pohod na Dupljansko planino. Tja so potovali čez Vršič, vračali pa so se čez Predel in se ustavili še pri Planinskem muzeju v Mojstrani. Pohod sta organizirali domači društvi Partizan in Kriva jelka.

Za zblizanje s pokrajino pod Krnom niso mogli izbrati primernejšega dne. Nebo je bilo jasno, jutro prav prijeto

Najstarejša in najmlajša pohodnika: Metka Škerjanec, Rudi Nadiževc, Polona Meglič in Nik Poljanc

tno za hojo, na planini pa sonce ni žgalo tako hudo kot v dolini. Tudi pot iz doline Lepene v Trenti do Krnskega jezera, ko jo naredijo zahtevnejšo skale in grušč, poteka v senci. Planina Duplje je zadnja leta znova oživele. Miran Prezelj iz Koritnic pase na planini osemdeset ovc in deset krav, ki jim delajo družbo

tudi prašiči, kokoši, petelin, pes in mačka, v njegovem domu pa se je mogoče okrepčati z na planini pridelanimi mlečnimi izdelki. Organizatorja pohoda sta opravila nalogo z odliko. Pokrovitelji, ki so razumeli pomembnost dogodka za vaščane, so pomagali, da je dobil vsak udeleženec mali-

co in spominsko majico, pa tudi žejen ni bil nihče. Hvala v imenu organizatorjev in pohodnikov. Dupljanci so se za gostoljubje zahvalili tudi predsedniku Planinskega društva Nova Gorica Cvetku Hvali in oskrbnici Doma pri Krnskih jezerih Ani Rot, ki ima gorenjske korenine. Nagrajeni so bili tudi najmlajši in najstarejši udeleženci pohoda. Najstarejša sta bila Metka Škerjanec in Rudi Nadiževc, za katerega smemo izdati, da je bil rojen leta 1930, najmlajša pa sta bila Polona Meglič in Nik Poljanc. Prav je naštetiti tudi udeležence vseh treh dosežanih pohodov. To so Andrej Kuhar, Magda in Ciril Menegalijski, Eli in Janez Rakovec, Mirko Rakovec, Francka in Franci Sitar ter Pavel Štular. Sedaj je čas, so sklenili v planinski koči pri Krnskih jezerih, da goriški planinci obiščejo Duplje in se povzpnejo na enega od okoliških vrhov.

Upokojenci v Makedonijo

SUZANA P. KOVAČIČ

Društvo upokojencev Naklo je organiziralo izlet z avtobusom po Makedoniji. Izleta se jih je udeležilo 55, na poti so bili od 19. do 26. septembra. »Prvi postanek smo imeli v Paračinu v Južni Srbiji, pot smo nadaljevali proti Tetovu, skozi Gostivar in se z avtobusom zapeljali na Popovo šapko pa proti Mavrovskemu jezeru in Debru. Drugi dan smo prispeli na Ohrid, kjer smo dvakrat prenočili. Ogleдали smo si znamenitosti Ohrida, se peljali z ladjico po jezeru in postali pri znameniti cerkvi sv. Nauma. Tretji dan smo nadaljevali mimo Prespanskega jezera proti Bitoli; tam smo začutili pravi

utrip makedonskega mestnega vrveža. Na poti proti Kavadarcem smo se ustavili v mestu Hruševu in si ogledali spomenik Ilindenski vstaji in spominsko hišo pevca Tošeta Proeskega. Četrty dan smo si v Kavadarcih ogledali vinsko klet, ki je ena največjih na

Balkanu. Pot smo nadaljevali proti Skopju, kjer smo ostali dve noči, si ogledali glavno mesto, ki je v gradnji; gradijo poslovno-stanovanjske objekte. Skopje nas je presenetilo z arhitekturo centra mesta in številnimi spomeniki, posvečenimi makedonskim zgodovinskim osebnostim. Tudi nazaj grede smo se ustavili v Srbiji in si ogledali etno vas blizu Krive Palanke. Tam smo zaključili s poznim kosilom, potem pa smo se, polni lepih vtisov, odpeljali proti domu,« je povzel Jože Kajin, predsednik DU Naklo.

Dupljanci na izletu

JOŽE KOŠNJEK

Duplje – So različni načini, da se vaščani družijo in skupaj preživljajo prijetnejše plati življenja. Dupljanska društva so za enega od načinov izbrali tudi izlete, na katerih je večinoma dobra udeležba, eden takšnih je bil v začetku septembra. Za cilj poti so izbrali Goli otok, na katerem je bilo konec štiridesetih let preteklega stoletja in v prvi polovici petdesetih zapor za nasprotnike tedanjega režima, pa tudi dolgo skrit

pred domačo in tujo javnostjo. Vodič izletnikov pa je bil Radovan Hrast, človek, ki je kar dvakrat skusil trpljenje na Golem otoku. Zadnja leta se s popotniki, ki jih zanima ta del naše dolgo zamolčane zgodovine, vrača na svoj otok, očiščen sovraštva in prepričan, da mu razbeljena skala in burja vsakič dajejo novo energijo. Izlet pa ni bilo le srečanje z našo zgodovino, ampak so si udeleženci lahko v prekrasnem vremenu dali duška med postankom na otoku Grgurju, kjer je

Na otoku Grgurju je bil čas za kopanje in sončenje.

bilo tudi taborišče. Osvežitvi v še vedno prijetno toplu morju se ni dalo odreči, niti ne okusnim ribam, s katerimi so na moderni ladji Tajana stregli izletnikom. Pred

pristankom na otoku Krku pa so za predstavo poskrbeli razposajeni delfini. Rozmanova Brigita je Dupljanke in Dupljance kasno zvečer varno pripeljala domov.

ZANIMIVOSTI

Je sveže in je domače

Sveži in posušeni jurčki, buče, slive, kruh iz krušne peči, jajca, zelenjava, mlečni izdelki, čaji, bio piškoti, bio pivo. Ja, pogledali smo, kaj dobrega ponujajo vsak torek na ekološki tržnici v Naklem.

SUZANA P. KOVAČIČ

Naklo – »Vsak torek prihajam na ekološko tržnico k Vita centru v Naklem in skoraj vse, kar potrebujem, dobim tukaj. Pridelki so sveži, iz lokalnega okolja. Verjamem v bio prehrano, v skrb za naravo, ti kmetje pa so naša prihodnost. Lepo doživeti je priti sem, kmetje so prijazni, dobro se razumemo, poklepeta,« je prejšnji torek povedala obiskovalka, domačinka Nancy

V torek, 8. oktobra, med 17. uro in 18.30 vabljeni na ekološko tržnico na pokušino dobrot iz eko lonca, pripravljenih jedi iz eko pridelave prodajalcev.

Aljančič. Stojnice so se šibile od domačih dobrot slovenskih ekoloških kmetij. Pr Tonejčk z Brezij so imeli v ponudbi moko, kosmiče, zdrob, zelenjavo, buče, čaje »Ajdov čaj npr. je dober za ožilje. Za čaj pobere

mlade cvetke ajde,« je povedal Marko Čebavs s kmetije pr Tonejčk in dodal, da prihajajo večinoma stalne stranke, v zadnjem času pa je opazil tudi več novih. Ekološka kmetija Vrhunc iz Podblince je znana po mleč-

nih izdelkih, kot so kislá smetana, navadni in sadni jogurti, mleko, sirotka pa tudi po pridelavi zelenjave, pirinca in polbelem kruhu iz krušne peči, domačih jajc in bio piškotih. Na stojnici Pavličevih iz Mošenj so imeli amarant, ekološka semena. Mimogrede je Janez Zupan iz Vita centra, v katerem so se usmerili v projekte, združene z zdravjem, naravo in v dobro človeka, pokazal na "super" slovenski česen sorte Anka. Razložil je: »Ime je česen dobil po Anki Černec z biodinamične kmetije iz Vinice, gospa sicer izhaja iz Žabnice.«

Na stojnici ekološke kmetije Peternejl so zadišali jurčki, sveži. Pa zelenjava, več vrst sadnih sirupov, jagodna marmelada, črne pšenične žemlje, jajca, čez zimo imajo v ponudbi tudi kisló zelje in kisló repo. Kaj je Bio Tsampa, je razložila Monika Šlibar iz kmetije Šlibar iz Kovorja: »To je grobo mleti ječmen iz ekološke pridelave, pred pakiranjem malo popražen. Ječmen prelijete s kropom, ga zmešate z maslom in dobite odlično prilogo. To je tudi najstarejša instant hrana, ki ima svoj izvor v Tibetu.« Šlibarjevo je tudi bio pivo.

Vsi ponudniki pa niso iz Gorenjske: eko kmetija Šte-

Irena Vrhunc z ekološke kmetije s Podblince in Kemal Zec iz Hotemaž, ki je povedal: »Redno prihajam. Kupim kruh, mlečne izdelke, piškote, moko, le zelenjavo pridelam doma. V trgovini imaš veliko stvari, ki jih ne potrebuješ. Tukaj imaš vse, kar potrebuješ.«

Ekološka tržnica ima nadstrešek, zato je lahko odprta tudi ob slabem vremenu.

fančič iz Kostela je navzoča načeloma vsak torek, v ponudbi pa imajo kozje mleko in izdelke iz kozjega mleka. Na Eko kmetiji Vovše naredijo domači kajmak, bezgovo marmelado, pa ovčji jogurt ... Vsak torek med 17. in 19. uro, ko je ekološka tržnica odprta, je tudi kakšna degustacija. Prejšnji torek so bili na pokušino presni namazi, med za izkašljevanje z eteričnimi olji, sivkino olje in celo Terranovin Živiljenjski napitek.

Ekološka tržnica ima tradicijo, je prva eko tržnica na Gorenjskem. Njeni zametki sovpadajo z ustanovitvijo društva Svetlin iz Kranja, v

leto 1998. Društvo je že na ustanovni skupščini poudarilo, kako pomembna je oskrba z zdravo hrano, ki jo je bilo takrat še zelo težko dobiti. Na več lokacijah v nakelski občini so že imeli tržnico, od aprila 2008 gostujejo na dvorišču Vita centra, ki jim je zagotovilo nadstrešnico, zato je ekološka tržnica odprta tudi, če je slabo vreme. Tu so člani društva Svetlin praznovali deseto obletnico delovanja v zavedanju, da so z lastno organiziranostjo in pobudo naredili velike korake pri širjenju zavesti o potrebi po zdravi, ekološko pridelani hrani.

Zabavna nemščina za otroke z učiteljico Heleno

za otroke, stare od 3 do 11 let

Vsako sredo od 17.15 do 18.15 v avli Gorenjskega glasa v Kranju.

Tečaj bo obsegal 40 ur, cena je 200 evrov. Plačilo je možno po obrokih.

Učiteljica Helena Kalan bo z veseljem odgovorila na vsa vaša vprašanja, zato jo v dopoldanskih urah pokličite na telefonsko številko: 031/750 763 ali ji pišite na: kalan.helena@gmail.com.

Gorenjski Glas

Komunalna Kranj

Zbirali bomo nevarne odpadke iz gospodinjestev

Priložnost, da varno odložite nevarne odpadke.

V mesecu oktobru bomo organizirali vsakoletno akcijo zbiranja nevarnih odpadkov iz gospodinjestev. **Brezplačno boste lahko oddali vse vrste nevarnih odpadkov.**

S premično zbiralnico bomo obiskali tudi občino Naklo. O poteku akcije boste pravočasno obveščeni z obvestilom na zadnji strani položnice za komunalne storitve, ki jo boste prejeli v začetku meseca oktobra. Razpored akcije bomo objavili tudi na spletni strani www.krlocuj.me in vas obveščali prek radijskih medijev.

Na zbirnem mestu bo prisoten delavec Komunalne Kranj in strokovna oseba iz podjetja, pooblaščenega za zbiranje nevarnih odpadkov, ki bosta nadzorovala prevzem pripeljanih nevarnih odpadkov.

Med nevarne odpadke sodijo odpadna zdravila, pralna in kozmetična sredstva, ki vsebujejo nevarne snovi, barve, laki, topila, lepila, škropiva, pesticidi, razne kemikalije, spreji, odpadno jedilno in motorno olje, masti, hladilna tekočina, akumulatorji, baterije, tonerji, neonske cevi ...

Mednje sodi tudi embalaža, v kateri je bil izdelek z nevarnimi snovmi (embalaža barve, kemikalij ...).

Nevarne odpadke lahko brezplačno oddate tudi med letom, v času odprtja zbirnega centra Naklo.

Ali izdelek, ki ga uporabljam, vsebuje nevarne snovi?

Najbolj zanesljive podatke o nevarnih lastnostih posameznega izdelka lahko preberemo na izdelku samem, saj vsak poleg navodil vsebuje tudi različna opozorila in navodila v obliki grafičnih simbolov in besedil (vnetljivo, zdravju škodljivo, eksplozivno, oksidativno, okolju škodljivo, strupeno, jedko).

Zakaj je pomembno ločeno zbiranje nevarnih odpadkov?

V mnogih izdelkih, ki jih vsakodnevno uporabljamo, so snovi, ki ob nepravilni uporabi, shranjevanju in odstranjevanju lahko škodujejo našemu zdravju in našemu okolju. Svojih nevarnih lastnosti ne izgubijo niti takrat, ko postanejo odpadki, zato moramo z njimi ravnati drugače kot z drugimi gospodinjskimi odpadki.

Nevarnih odpadkov ne smemo odlagati v zabojnike za odpadke niti v naravo. Tekočih izdelkov, ki vsebujejo nevarne snovi, ne smemo zlivati v odtok ali kanalizacijo. Ti odpadki zahtevajo poseben način odstranitve, saj le tako preprečimo njihov škodljiv vpliv. Zato jih moramo odložiti ločeno.

Čisto je lepo.

»Darko sanja o medalji«

V Podbrezjah so pripravili sprejem za plavalca Darka Đurića in ni bilo Podbrežana, prijatelja, znanca, ki ga ne bi prišel pozdravit. Darko je na svetovnem prvenstvu Mednarodnega paraolimpijskega komiteja v plavanju v Montrealu osvojil zlati medalji, na 50 metrov delfin in 100 metrov prosto, ter srebrno medaljo na 200 metrov prosto.

Darko Đurić z dekletom Iris Pleslić iz Domžal, ki je Nataša Kne Leben povedala, da ko je spoznala Darka, sploh ni vedela, kako odličen športnik je.

Župan Marko Mravlja je Darku čestital in mu v imenu občine podaril ček za 2500 evrov, da si bo privoščil kaj posebnega.

Monika Jerala in Andraž Aljančič sta ob spremljavi Teje Jerala in Klavdije Aljančič ter kitaristke Mojce Debeljak zapela pesem Darko, naš junak si, avtorja Milana Debeljaka.

Od leve glavni trener Bor Štrumbelj, voditeljica prireditve Nataša Kne Leben, ki je za vzklik »Hip hip hura« zagrela tudi publiko, in Darkova trenerja Jana Čander in Matej Globočnik.

Darko sanja o medalji sta zapela in zaigrala oče in sin, Jure in Marko Kavčič, ki je priredil skladbo Jana Plestenjaka Ona sanja o Ljubljani v Darko sanja o medalji. Darko je bil učenec Marka Kavčiča pri glasbeni vzgoji.

Na Kočarjevi domačiji v Podbrezjah so se sprejema udeležili številni domačini, prijatelji ter navijači tudi od drugod. »Darko, naš junak si, vsi, ki te poznamo, smo ponosni nate, radi te imamo,« so ga navdušeno pozdravili.

Tone Fornezzi Tof je napovedal, da bodo odprli sklad za Darka Đurića, zato, ker je šampione treba peljati naprej.

Krstna botra Marjana Dobre je Darku podarila fotografijo, na kateri je bil star tri tedne.

Topel sprejem. Za pogostitev so se potrudile podbreške gospodinjice, golaž je skuhal kuharski mojster Gašper Slapar.

Darku so čestitali od leve predsednica KUD Tabor Podbrezje Mojca Brezovec, Marko Mravlja, predsednik PGD Podbrezje Boštjan Aljančič in tajnik TVD Partizan Jernej Jeglič, ki je skupaj z Darkovimi domačimi organiziral sprejem. Na fotografiji manjka poverjenica RK Podbrezje Mari Markič.

Svetovni prvak je poudaril, da je nedavni uspeh uspeh vseh, ki so ga podpirali od malega: njegove družine Debeljakovih (na sliki skupaj z Darkom), sovaščanov, radovljiškega kluba, trenerjev, sponzorjev ...